

Reygyeli Ujság

16. évfolyam 192. szám

Szerkesztő
Andrée Dezső

Noviszád, 1935 augusztus 16. péntek

A teljes kilátástalanság jegyében indul a háromhatalmi értekezlet

A négusnak a Népszövetséghez intézett újabb jegyzéke elsöpörte a megégyezés minden reményét

Párisból jelentik: A francia főváros ebben a pillanatban az egész világ érdeklődésének középpontjában áll. Szerdán kezdődtek meg az olasz-abesszin viszály ügyében összehívott háromhatalmi értekezlet előmunkálatai. Eden angol népszövetségi miniszter szerdán délben kereste fel először Laval francia külügyminisztert. A szerdai tárgyalásokról Laval miniszterelnök rövid nyilatkozatot tett, amelyben közölte, hogy tárgyalást folytatott az angol megbizottal az Olaszország és Etiopia között felmerült nézeteltérések megszüntetésének módjairól. Csütörtökön az olasz megbizottal tárgyal — mondotta — pénteken pedig közös értekezletre ül össze Eden miniszterrel és Aloisi báróval.

Cerutti grófi nyilatkozata

A párisi lapok rendkívül megleghangu cikkekben méltatják Olaszország új párisi nagykövetének, Cerutti grófnak Párisba érkezését. Az olasz nagykövet megérkezése után nyilatkozatot adott a sajtó képviselőinek. Igen nehéz időben érkezett új állomáshelyére — mondotta — de mégis örül, hogy most került Párisba, amikor a két ország közti kapcsolatok rendkívül szívélyesek. Nézet szerint

Franciaország és Olaszország egyesült erővel biztosíthatják az európai békét és szembenézhetnek minden nemzetközi bonyodalommal.

Nyilatkozott a nagykövet a francia-olasz kulturális kapcsolatokról is. Az az óhajátása, hogy Franciaország római intézetének mintájára Párisban olasz intézet létesüljön, amely az olasz ifjúságot közvetlen kapcsolatba hozza a francia szellemmel.

Feketeingés önkéntes légio alakul

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök megengedte az önkéntesekből álló feketeingés légio megalakulását, amely Kelet-Afrikába indul. Suardo szenátor, volt miniszterelnökségi államtitkár önként jelentkezett a keletafrikai hadseregbe.

Az angol álláspont

Beavatott körökből származó értesülések szerint Eden népszövetségi miniszter Lavallal folytatott szerdai megbeszélései során világosan kifejtette Nagybritánia álláspontját a népszövetségi paktummal kapcsolatban. Az angol kiküldöttek főleg azt hangsúlyozták, hogy

az angol kormány mint a Népszövetség tagja kíván közvetíteni az olasz-abesszin viszály ügyében. Az angol

kormány egyetlen célja, hogy megmentse a békét és biztosítsa a népszövetségi paktumból eredő kötelezettségek tiszteletbentartását.

Nagybritánia és Olaszország között semmiféle nézeteltérésre nincs ok. Francia körökben hangsúlyozzák, hogy a francia kormány is minden erejével ilyen békés megoldásra törekszik. Emellett a francia kormány nagy gondot okoz az is, hogy az esetleges afrikai konfliktusnak súlyos visszahatásai lehetnek a Népszövetségre is. Franciaországnak tehát a megbeszéléseken különösen kényes szerepe van.

A négus újabb nyilatkozata

Londonból jelentik: A News Chronicle újabb beszélgetést közöl az abesszin császárral, aki ez alkalommal is kijelentette, hogy őszintén óhajta a békét, de egyben közölte, hogy

Abesszinia az utolsó csepp vérig harcolni fog, ha megtámadják függetlenségét vagy területi épségét.

A párisi háromhatalmi megbeszélésekről a négus a következőket mondotta:

— Nem hiszem, hogy Franciaország és Anglia új igazságtalanságokat követnek el Abessziniával szemben, azok után, amiket Olaszország velünk szemben elkövetett. Nem hiszem, hogy a párisi megbeszéléseken Abesszinia felosztásának tervét dolgozzák ki, annál kevésbé, mert hiszen épen a Párisban összeülő három hatalom szerződésileg biztosította Abesszinia függetlenségét.

Bizalmatlan az olasz sajtó

Rómából jelentik: Az olasz közvélemény bizalmatlansággal tekint a háromhatalmi értekezlet elé és az olasz sajtó egyöntetűen megállapítja, hogy

soha még konferencia ilyen kedvezőtlen előjelek mellett nem ült össze.

A várható kudarcért a lapok már eleve Angliát okolják. A Giornale d'Italia vezércikkében visszautasítja a Times fenyegetőzéseit és leszögezi, hogy

Olaszországot semmiféle fenyegetéssel sem lehet rávenni arra, hogy alávesse magát az angol érdekeknek.

A lap szerint a Times nyilván sugalmazott cikke a lehető legrosszabb bevezetés a párisi tárgyalásokhoz.

Az adott helyzetben a hármass értekezlet kudarcához kétség sem fér.

Amikor Anglia fenyegeti Olaszországot, csak az abesszin kormányt bátorítja fel, hogy még

szemtelenebb legyen, mint eddig volt — írja a lap. Anglia csak azt éri el magatartásával, hogy Olaszország álláspontja véglegesen megmerevedik.

Római jelentés szerint Nápolyból két csapatszallító hajó indult el fedélzetén 2000 emberrel Keletafrikába. Ugyancsak Messinából is elindult két csapatszallító hajó.

Abesszinia újabb jegyzéke a Népszövetséghez

Genfből jelentik: Az abesszin kormány augusztus 12-én újabb jegyzéket intézett a Népszövetséghez, amelyben

tiltakozik az olaszok háborús készülődései és egyes hatalmak részrehajló magatartása ellen.

A Népszövetségi Tanács határozata alapján újból meg kell kezdeni a döntőbíráskodási eljárást, ez pedig nem egyeztethető össze azal, hogy az olasz kormány folytatja a hadianyag- és csapatszallítást Keletafrikába és ezzel az abesszin császárság megtámadását készíti elő.

Abesszinia tehetetlenül és fegyvertelenül áll a lázas készülődéssel szemben, mert egyetlen fegyvergyára sincs és külföldön sem vásárolhat hadianyagot.

A jegyzék felveti a kérdést, nem gondolja-e a Népszövetség, hogy az egyre rosszabbodó helyzetben nem maradhat tovább tétlenül.

Párisi jelentés szerint

a feszült helyzetben folyó tárgyalásokra bombaként hatott a négus újabb genfi jegyzéke, amely valóságai provokálja Olaszországot s ezzel a megégyezés reményének maradványait is lerombolta.

Párisban erősödik az a meggyőződés, hogy Olaszországnak igaza van és Mussolini helyesen járt el, amikor a közvetítő ajánlatoknak nem tulajdonított túl nagy jelentőséget.

Madridi jelentés szerint a minisztertanács az abesszin kérdéssel foglalkozva, elhatározta, hogy

mindenben azonosítja magát Anglia felfogásával

és a nemzetközi politikai helyzetre való tekintettel azonnal megvalósítja a spanyol partok védelmére, az új tengerészeti támpontok kiépítésére és a Bellárok megerősítésére vonatkozó terveket.

Az eddigi megbeszélések eredménye

Londoni politikai körökben Eden és Laval szerdai tanácskozásainak eredményét a következőkben foglalják össze:

1. A viszály megoldását továbbra is a Népszövetség keretében kell keresni.

2. Nem lehet szó Franciaország hivatalos közvetítéséről Róma és London között,

miután Nagybritánia nem ismeri el, hogy nyílt konfliktusba keveredett Olaszországgal.

Hír szerint Eden ismertette Lavallal az Olaszországnak teendő gazdasági engedményekre vonatkozó angol javaslatot, a javaslat részleteit azonban egyelőre még nem hozták nyilvánosságra.

Őfelsége II. Petar király és Mária királyné a tengerre érkeztek

Sibenikből jelentik: Tegnap reggel 8 óra 15 perckor az udvari vonattal a Sibeniktől két kilométerre levő Mandalina vasuti állomásra érkezett az udvari különvonaton Őfelsége II. Petar király, Őfelsége Mária királyné, továbbá Őfelségeik Tomiszláv és Andrej hercegek, valamint a felséges család kísérete. Őfelségeikkel együtt érkezett Alfonz király fia Don Carlos infáns és az infánsnő.

A pályaudvaron Jablanovics tengermeléki bán a katonai és polgári hatóságok vezetőivel fogadta a felséges vendégeket, akik a pályaudvarról a kikötő bejáratánál, horonyzó Dubrovnik torpedórombolóra szálltak és ezen dél felé elhajóztak.

A gyilkos fiu

Szörnyű bűnnel terheltén kerül egy beográdi inasgyerek a fiatalok bírósága elé. Elvetemült kegyetlenséggel, még hozzá gyáván, mert áldozata aludt, amikor a kés a szívébe hatolt, valósággal lemészárolta társát, majd a holttestet benzinnel leöntve, meggyújtotta, hogy cselekedete nyomait eltüntesse. Semmi más nem korbácsolta fel benne a vadállati vérszomjat, csak az, hogy inastársa munka közben folyton bosszantotta és lekiesnyelte. Egy suhaneverekedésre való ok elég volt neki arra, hogy ellenfelét hideg tervszerűséggel megölje. Amikor a rendőrtisztviselő kihallgatta, lehajtott fővel vallott be mindent s kijelentette, hogy szánja-bánja bűnét, de amit művelt, meg nem történné nem teheti.

Természetes, hogy mint ilyen esetek alkalmával mindig, megindulnak az erkölcs-tani elmélkedések és pedagógiai magyarázatok a gyermeklélek megdöbbentő elfajulásának megvilágítására. Az apa nyomorúsággal küzdött s nem tudott kellő gondot fordítani fia nevelésére és fékentartására. A rakoncátlan gyerek a detektívregények és bűnügyi filmek hatása alá került és ez a demoralizáció torzította el érzésvilágát a gyilkosságig. A nyomor valóban nem alkalmas környezet magasrendű nevelési elvek megvalósítására. A detektívregények és bűnügyi filmek kétségtelenül káros befolyást gyakorolnak a bűn romantikája iránt fogékony fiatalság lelki fejlődésére. Legyünk azonban őszinték: ha a szegénységben rejlő gátló nevelési körülmények nem érvényesülnek és ha a morális fertőzést széthurcoló bacillushordozók elől a fiatal hermetice el lehetne zárva, nem akadnának-e bőven példák, amelyek a jóra-rosszra könnyen hajló fiatalokat a bűn útjára szedhetik? A gyerekek mélyen beidegzett tulajdonsága, hogy szereti utánozni a nagyokat és ennek a kedvtelésének előmozdítására nem adnak-e a kezébe gyerekjátékok alakjában olyan eszközöket, kis puskát, kis kardot, kis ágyut, amelyek jelképes pusztításra és öldöklésre szolgálnak? Vagy az újságoknak, amelyeket a mai gyerek, alighogy az írást-olvasást elsajátította, buzgón olvas, nem a gyilkosságoktól hemzsegő bűnkrónika a legkeresettebb része. Hol van még a meglett emberek társadalma attól, hogy a biblia ölési tilalmát megszeghetetlen életberendezési elvként ismerje el és így a legnagyobb bűnből eredő kárhózat rémségeit semmiféle jogcímen le nem küzdhető, ellenállhatatlan visszatartó erőt oltson a gyermeklélekbe?

A kulturális haladás legfőbb célja, hogy az embert az ősidők óta benne szunnyadó vad ösztönök leigázásával felsőbbrendű lényre, a teremtés igazi koronájává nemesítse. Azokban a tömegekben, ahol még mindig nem verhetett gyökeret a kultúra felvilágosító, gondolatformáló és érzésszabályozó hatalma, ez az elmaradottság tultengő és a humanizmus fékét tépő ösztönéletben jut kifejezésre. Megdönthetetlen statisztikai igazság, hogy az emberölések legnagyobb szá-

A kormány a titkos választójo mellett döntött

Dr. Sztojadinovics Milan miniszterelnök visszatért Beogradba

Dr. Sztojadinovics Milan miniszterelnök blédi tartózkodása után tegnap reggel 7 óra 20 perckor visszaérkezett Beogradba. A miniszterelnök Blédben fontos megbeszéléseket folytatott és ezért nagy érdeklődéssel várják Beogradba történt visszaérkezése után a politikai események kialakulását. A miniszterelnökkel együtt érkeztek meg Beogradba Sztosovics Dobrivoje közoktatásügyi miniszter, Jankovics Gyura a miniszterelnök melletti miniszter és Protics Dra-

goszlav a külügyminiszterium kabinetfőnöke.

A Pravda értesülései szerint a politikai törvények közül legfontosabb választói törvény tekintetében, annyiban teljes megegyezés van az érdekeltek között, hogy

a választás titkosan fog történni.

Ez a körülmény különben egy percig sem volt vitás, de a törvény többi részeinek kidolgozása nem megy olyan egyszerűen.

—o—

Kirabolták a volt községi bírót, majd kényszerítették, hogy rablógyilkosságnál segédkezzék

Két haramia elvetemült garázdálkodása egy szerbiai faluban Agyonlőttek egy házaspárt, mert nem tudott pénzt adni

Hihetetlenül vakmerő rablógyilkosságot követett el két hírhedt haramia a Pozsarevác közelében levő Ranovác faluban. Ketten kirabolták a volt községi bírót, majd a szerencsétlen embert kényszerítették, hogy menjen velük és a rablógyilkosságok elkövetésében legyen bűntársuk.

Kedden este nyolc óra tájban két csendőrháza öltözött, felfegyverkezett ember állított be Paunovics Petár gazdag és köztisztelőt álló ranováci földműveshez, aki hosszú időn át volt a falu községi bírója is. A két ismeretlen kijelentette a mítsem sejtő-embernek,

hogy csendőrök és hivatalos ügyben igen fontos dolgot akarnak közölni veled.

Ezért bevezették magukat az egyik szobába, ahol Paunovicsot nagy meglepetés várta.

Az egyik „csendő” ráfogta fegyverét és kijelentette, hogy ha nem adja át azonnal a pénzét, akkor megöli.

A másik ezalatt kiment az udvarra és vigyázott, hogy a házbéliek közül valaki be ne menjen a szobába.

Paunovics látta, hogy a dolog véresen komoly és ezért azonnal előadta 5000 dináryi megtakarított pénzét. A rabló még több pénzt akart és

a puskatussal kegyetlenül ütlegelte a szerencsétlen öregembert.

Amikor látta, hogy az ütlegelés hiába való, a kezét megkötözte és ráparancsolt, hogy kövesse. Paunovics a rablók utasítására azt mondotta a családjának, hogy fontos ügyben el kell távoznia, majd a rablók kíséretében elment. A gonosztevők először is Drikics Joca jómódu gazdálkodó házához irányították.

Ott Paunovics bezörgetett az ablakon és a rablók parancsára előhívta Drikicsot, aki jóbarátja hívására semmi rosszat sem sejtve jött elő.

Alig, hogy kilépett a háza ajtaján, a rablók őt is a fegyver csővé elé állították és pénzt követeltek. Drikics esküdjött, hogy semmi megtakarított pénze sincs, de a rablók

sem neki, sem később a szobában a feleségének nem hittek, hanem puskatussal akarták a pénzük előadására kényszeríteni őket.

Amikor ez sem segített — mert a szerencsétlen

zaléka az emberiség kulturálatlan rétegeire esik — békében. Nem vádolható-e azonban maga a kultúra is azzal, hogy az emberölés alaposságát és tömegességét a háborús technika egyre újabb és újabb vívmányaival gyarapítja? A tudás a civilizáció fejlődésében revelációs meglátásaival és csodás alkatásaival megtette a magát, de a hit szárnyai meglankadtak és elharapódzott a szkep-

őreg házaspárnak valóban nem volt pénze, akkor minden kétségbeesett könyörgésük és esküdjésük ellenére agyonlőtték őket.

Paunovicsot annyira megrendítette a jelenet, hogy a gonosztevőknek kellett tovább hurcolni őt. Hiába kérte őket, hogy engedjék szabadon, vagy löjjék agyon őt is, folytatnia kellett a borzalmas halálközvetítési munkát.

A következő állomás Zsutics Bogoszáv szintén gazdag földműves háza volt. Zsutics halotta a lövéseket és ezért meg Paunovics hívására is gyánakodva ment a kapuhoz. Amikor látta, hogy rablók van dolga, visszafutott a házához és segítségért kiáltott. A rablók

többször utána löttek és egy golyó el is találta, úgyhogy háza küszöbén eszméletlenül esett össze.

Ekkorra azonban már előrohantak a házbéliek valamint a szomszédok — számszerint mintegy ötven ember — és megkezdődött a gonosztevők üldözése. A két haramia gyorsan elmenekült a közelebbi erdőbe és teljesen nyomuk veszett.

A nyomozás hatalmas felkészültséggel indult meg. Valószínűnek tartják, hogy a két rablógyilkos Novákovic és Bogoszávyevics törvényen kívül helyezett hírhedt haramiával azonos.

Noviszádnál két fiatalember a Dunába fullt

A szerdai nagy meleg következtében rengeteg ember keresett a fürdésben üdülést és emiatt Noviszádon két súlyos fürdőszerencsétlenség is történt.

Brückel Gyula 19 éves festősegéd délután 5 óra tájban Freiter Ferenc nevű elektrotechnikus barátjával együtt kiment a Dunára az uszoda közelébe fürödni. Freiter tudott uszni és mélyen belement a vízbe és társa annak ellenére, hogy gyengén uszó volt, követni akarta. Amikor azonban a lába alól elvesztette a talajt elmerült a vízben és többé nem is került elő. Vízbe fullását csak percek múlva vették észre, mikor már végleg eltűnt a hullámok között.

A másik szerencsétlenség a tisztai strandon történt, ahol Alijevics Arif katona fulladt bele a vízbe. Alijevics szintén nem tudott uszni és így következt be a szerencsétlenség.

szis, hogy azok az emberi gyarlóságok, amelyekből az emberölés bűne is felburjánzik, megváltozhatatlan adottságok. A hitben újjászületett tudás van hivatva arra, hogy új sineteket fektessen le az emberi élet számára és kevesbitse azokat a borzalmakat, amelyekkel a felnőttek vérengzéseit másoló, gyilkossá züllött gyerekek az ember jövőjébe vetett bizakodást riasztják.

Orkán száguldott végig Középeurópán

A szávai, drávai bánóságokban és Dunabánóság egy részében bő esőzés volt

A Vojvodinában nem okozott nagyobb károkat a vihar

Az észak felől jövő vihar szerdán este fél 8 óra körül éte el a Vojvodinát. Akkor már sokat veszített erejéből, de még mindig óriási sebességgel haladt, felkavarta a városok és falvak porát úgy, hogy percekig nem lehetett semmit látni az uccán, mert a por mindent eltakart. A vihar több helyen derékon törte a fákat és az országutakon néhány telefonoszlopot is kidöntött. A Noviszád—Sztáribecsej szakaszon emiatt egy ideig szünetelt is a telefon és táviró szolgálat, de a tegnap délelőtti órákban minden hibát kijavítottak úgy, hogy addigra már minden irányban zavartalanul bonyolították le a távbeszélő és táviró forgalmat.

A vihar lecsillapultával a hőmérséklet is

lehült. A szerdai nap volt az év legmelegebb napja, mert Noviszádon árnyékban 33 fokot mértek. A vihar után 9 óra körül sűrű vilámlás és ézengés közepette a Vojvodina nagyrésztében megeredt az eső, amely kisebb megszakításokkal tegnap egész napon át tartott. A beogradi meteorológiai állomás jelentése szerint a szávai és drávai bánóság nagy részén is volt esapadék, még pedig egyes helyeken nagyon bőséges.

Az augusztus közepi eső a kerti veteményeknek igen jót tett, de a tengernek már nem használt semmit. Az eső következtében a legelők is megjavulnak, mert az utóbbi tíz nap óriási hősege valósággal leperzselt a fűvet.

Itéletidő Budapesten és a környékén

Három halott, 18 sebesült — A villamosforgalom és világítás órákon át szünetelt

Budapestről jelentik: A Dunántul délnyugati része felől szerdán erős széllel felhősödés indult meg, amely Budapest fölé érve, pusztító és gyilkos viharrá fejlődött. Budapest és környéke felett szerdán délután itéletidő vonult végig.

A rettenetes szélviharnak Budapesten 3 halottja és 18 sebesültje van,

nem számítva az óriási anyagi károkat, amelyeket a vihar okozott.

Budapesten szerdán délután fojtóan fülledt és száraz volt a levegő. Fél hat óra tájban megdördült az ég, hatalmas villámok lobbantak fel és néhány pillanat múlva zuhogott, ömlött a zápor. A felhőszakadást olasz szélvész kísérte, amilyen rég nem tépdeste a pesti fákat és a háztetőket.

A budapesti, valamint a pestkörnyéki városok uccái szerdán este a pusztulás képét mutatták. A vihar tövestől csavarta ki a fákat, tönkretette a virágágyakat, cégtáblákat és kéményeket ráncigált le.

A keleti pályaudvaron felborított egy kocsit, a Rákóczi uton pedig olyan erővel vágott egy taxit a fához, hogy a sofőr nagy ivben kivágódott a kocsiból és eszméletlenül terült el a földön. A rettenetes szélvész belekapaszkodott az Üllői úti Ftc-pálya tribünjének tetejébe, a 150 méter hosszú tetőt mint pelyhet emelte fel a levegőbe és odavágta a szemközti levő pénzverde oldalához.

Az iszonyu tömegű gerenda és deszka természetesen leszakította az Üllői utnak ezen a részén a villamos, telefon és az összes elektromosvezetékeket. Az azonnal megindult munkálatoknak éjszakára sikerült az utat megtisztítani és az elszakadt villamosvezetékeket újból összekötni. Hasonló vezetékszakadásokat idéztek elő a villamosforgalomban a szél által kiesavart s a villamosvezetékekre zuhanó fák.

A villamosforgalom mindenfelé fél-órákra, sőt órákra megbénult. Megsérültek a világítási vezetékek is s a városnak és környékének egy

része órákon át világítás nélkül maradt.

Az orkán nagy zavarokat okozott a telefonhálózatban is és különösen a dunántuli vonalak szenvedtek sokat. A posta óriási erőfeszítéseket tesz a megsérült vonalak rendbehozatalára.

Viharok és árviz Olaszországban

Milánóból jelentik: A Po felső folyásának piemonti medencéjében borzalmas árvíz-katasztrófa pusztít. Az alessandriai kerület legnagyobb vizgyűjtő medencéjének gátja — mint jelentették — beszakadt és

a hegységéből 15 millió köbméter víz zudult a Po medencéje felé vezető völgyekre.

A rohanó vizár papirosként roppantotta össze a házakat. A legborzalmasabb pusztulás képét a gátbeomlás szomszédságában levő Ovada városka mutatja, amelynek uccáin hat méter magas ár söpört végig és mindent elsodort, ami csak utjába akadt. Az árvíz halottainak száma lényegesen kevesebb, mint az első jelentések állították. Magánjelentések szerint

a halottak száma 200,

míg olasz hivatalos részről szerdán este kiadott jelentés szerint az áldozatok száma hetven körül van.

Kedden és szerdán egész Olaszországban egymást érték a viharkatasztrófák. Ugyanaz a felhőszakadás, amely az ovadai vizgyűjtőmedence beomlására vezetett, a Liguria partvidéken és a toskánai síkságon is nagy pusztításokat vitt végbe.

Presciában és környékén az orkán százával tépte ki a fákat és súlyosan megromolta Firenze környékét is. Pádva vidékén jégverés pusztított, amely az egész termést tönkretette.

Pistoiaiban a vihar szétrombolta a vilánytelepet úgy, hogy a város világítás nélkül maradt. Mantua környékén és egész Lombardiában igen nagy károkat okozott a jég s a termés nagy részét tönkretette.

Viharok Lengyelországban

Varsóból jelentik: Szerdán este Krakkó felett borzalmas erejű orkán dühöngött, amely óriási károkat okozott.

Az alacsonyabban fekvő városrészek viz alatt állnak.

A vihar olyan erős volt, hogy több épületet rombadöntött. Eddig még nem sikerült megállapítani, hogy az itéletidőnek van-e emberáldozata. Lengyelország többi részéből is nagy viharokat jelentenek.

Több faluban a villámcsapás tüzet okozott, amely a falvakat teljesen elhamvasztotta.

Sanghai jelentés szerint szerdán este Hankau felett tájfun söpört végig.

A Jangese folyón elsüllyedt a kínai-amerikai repülőgépek egyik vízi repülőgépe.

Két másik hidroplán lezuhant és teljesen összetört. A tájfun igen nagy károkat okozott az egész városban és sok emberáldozatot is követelt.

—o—

Két veszedelmes betörőt fogott a noviszádi rendőrség

A betörőket akkor tették ártalmatlanná, amikor tízezer dináros zsákmányukkal akartak megszökni

A noviszádi rendőrség két lovasrendőre tegnap éjjel a temerini uccán két gyanús egyént látott, akiknél hatalmas csomag volt. A lovasrendőrök azonnal megállásra szólították fel az alakokat és bekisérték őket a Temerini úti rendőrlaktanyába. A rendőrök azonnal igazoltatták mindkettőjüket és megállapították, hogy az egyik Pejics Momcsilo 26 éves beogradi, a másik pedig Pécsi Dezső 23 éves fiumei születésű csavargó. Amikor a rendőrök megkérdezték, hogy mi van a csomagokban,

bevallották, hogy az éjjel betörték László Lajosnál, a Kulpin konzervgyár igazgatójánál és ékszereket és más értékes tárgyakat loptak el.

A rendőrség azonnal megállapította, hogy a betörőknél talált tárgyak, értéke legalább

tízezer dinár.

A két elfogott betörőt ezután bezállították a rendőrségi köpontba ahol Malencsics Rodoljub a bünyügyi osztály vezetője megkezdte kihallgatásukat. Egész napon át faggatta a betörőket és sikerült vallomásra készíteni őket. Pejics és Pécsi a kihallgatás során beismerték, hogy a legutóbb elkövetett betörések nagyrésze az ő lelkükön szárad. Ők törtek be a Cara Nikolaja ucca 58. számú házban és a Kraljica Mária ut 13. számú házban is.

A rendőrség a két betörőt megmotozta és ez alkalommal a legujabb betörő szerszámokat találtak meg náluk. A két betörőn kívül több orgazdát is letartóztatott a rendőrség, amely kitűnő fogást csinált Pejicssel és Pécsivel.

Kártya, bor, politika — gyilkosság

A beográdi lapügynök és egy magántisztviselő halálos-végű vitája Sztáribecsejen

Az áldozaton az azonnali operáció sem segített — A tett elkövetése után nyomban elfogták a gyilkost

Nem boldogasszony ünnepének korában, amíg a környéki falvakból a sztáribecseji belvárosi templom búcsujára elzarándokolt istenfélő hívek békés álmukat átutdták egyszerű fekhelyeiken, megdöbbsentő gyilkosság történt a község egyik zajos mulatója előtt. Az egyik beográdi politikai letilap ügynöke boszniai törével halálos sebet ejtett a legnagyobb sztáribecseji szövögyár egyik tisztviselőjén, akít néhány órával előbb még csak nem is ismert. A véres esemény híre villámgyorsan terjedt el Sztáribecsejen és a szomorú, esős időben hazatérő bucsusok szomorú szenzációval tértek vissza övéikhez...

Mennyit ér Topalovics Zsivko politikája?

Glozsanszki Alekszandar 27 éves, nőtlen fiatalember, a sztáribecseji Mentschik szövögyár magántisztviselője szerdán este kilenc óra körül rózsás hangulatban kártyáztatott a sztáribecseji Imperial nagyszállóban. Kártyázás közben és a bor hatása alatt partnerének és kibiceinek arról kezdett magyarázni hangosan, hogy csak egyetlen jó politikus van az országban: Topalovics Zsivko, a szociáldemokraták vezére. A partner és a kibicék nem szóltak ellent Glozsanszki fejtegetéseinek, a szomszéd asztaltól azonban hirtelen közbeszólt egy idegen, ismeretlen, középkörü férfi.

— Nem értesz te a politikához, ha Topalovicsot dicséred —

modta jó hangosan Glozsanszkinak. A magántisztviselő természetesen nem engedett felfogásának helyességéből és csakhamar hevő vita alakult ki Glozsanszki és az idegen között. A vendéglő tulajdonosa, mivel sejtette, hogy

nem lehet jó vége a két ittas ember politikai vitájának, kitéssékelte mindkettőjüket helyiségéből, azzal, hogy zárnia kell.

Az idegen erre átment a Fehér hajó vendéglőbe, ahol csakhamar ismét összetalálkozott Glozsanszkival és természetesen, folyt tovább a vita arról, hogy kinek a politikai felfogása is a helyesebb? Mivel a vendéglős innen is elkergette őket, átmentek az Amerika nevű mulatóba.

„Gyere ki az uccára — ha mersz...”

Az Amerikában nagy volt a hangulat s Glozsanszki és az idegen tovább ittak és politizáltak. Nem üttek egymás asztala mellett, mindkettő külön társaságot kerített magának, viszont egész idő alatt csak egymással vitakoztak. A vita később teljesen elfajult és durva szavak, fenyegetések röpködtek a levegőben.

A vendéglőbe betérő rendőrőrmester figyelmzettette Glozsanszkit, hogy ne álljon össze az idegennel, majd felhívta a vitakozókra a két szolgálatos közrendőr figyelmét is. A vita azután látszólag le is csendesült.

Mikor azonban úgy a rendőrőrmester, mint a két rendőr eltávozott, hajnali háromnegyed kettőkör, az ismeretlen így szólt Glozsanszkihoz:

— No, ha olyan nagy legény vagy, gyere ki a kocsmá elé, majd ott leszámolunk...

Az ismeretlen ezzel kilépett az ivóból és kis habozás után Glozsanszki is követte. Hogy a vendéglő előtt mi történt, azt egyelőre még nem sikerült tisztázni. Annyit tudni csak, hogy

a két távozóban lévő közrendőr észrevette, hogy Glozsanszki és az idegen összeakaszkodnak a mulató előtt, mire azonban odaértek, Glozsanszki a földön feküdt, bal alsó hasrészében mintegy tízcentiméteres szurt sebbel. Az idegent azonnal letartóztatták, Glozsanszkit pedig kocsira ültették és elszállították a sztáribecseji Jausz szanatóriumba.

„Nekem már végem, pajtások...”

A bérkocsiba az egyik rendőr mellé beült Glozsanszki két társa is. Glozsanszki nem vesztette el eszméletét, fájdalmasan nyögött és így szólt mellette ülő társaira:

— Nekem már végem, pajtások, ne is vigyetek orvoshoz, egy sem tud segíteni — inkább huzzátok le cipőmet, hogy ne haljak meg ruhástól.

A két barát igyekezett megnyugtani a súlyosan sérült magántisztviselőt, kérésére azonban levették cipőjét. Mikor a szanatóriumba értek Jausz Konrád dr. igazgató főorvos nyomban megvizsgálta Glozsanszkit és megállapította, hogy azonnali operáció szükséges, mivel a szúrás két helyen átvágta a vékonybeleket. Értesítették Gábor Sándor dr-t

és nyomban a műtőasztalra fektették Glozsanszkit.

A műtét nem volt különösen nehéz és kitűnően sikerült is.

Glozsanszki gyenge szive azonban nem bírta ki az operáció izgalmát. Sok vért is vesztett és reggel hat órákor kiszervenvedett.

A rejtélyes laptulajdonos

Ezalatt a rendőrségen kihallgatták az ismeretlen támadót. Az idegen elmondotta, hogy

Bilalevics Muharemnek hívják,

25 éves, nő, egy gyerek apja, banyalukai születésű, muzulmán vallású. Ézidőszerint

Beogradban él és az ott megjelenő „Zvono” nevű politikai hetilap tulajdonosa.

A gyilkosságot állítása szerint önvédelemből követte el. Glozsanszki kötött belé még az Imperial szállóban — állítja. — Glozsanszki követte őt a másik két vendéglőbe is. Ott azután a magántisztviselő arcul ütött egy cipészt, mire Bilalevics Muharem rászólt:

— Nem füstelled megütni azt a szegény embert?

— Téged is megütlek, csak gyere ki a kocsmá elé — válaszolta volna Glozsanszki a gyilkos vallomása szerint. Erre Bilalevics kiment, Glozsanszki őt is arculütötte, majd el-

kapta a torkánál fogva. Bilalevics előrántotta boszniai törét és Glozsanszki sújtott.

Mindez azonban nagyon valószínűtlen a rendőrség megállapította, hogy Bilalevics egyáltalán nem laptulajdonos, csak ügynöke a Harang című lapnak és tanuvalomásából is az derült ki, hogy Bilalevics kötött Glozsanszkihoz.

Mit keresett a gyilkos Sztáribecsejen?

A véres és drámai gyilkosságnak több rejtélyes részlete is van.

A rendőrség nem tudta még megállapítani, hogy Bilalevics mit keresett Sztáribecsejen.

Állítása szerint előfizetőket akart gyűjteni lapja számára, nem tartják azonban kizártnak, hogy az ügynök zsarolási célokkal jött Sztáribecsejre, hogy különböző fenyegetésekkel nagyobb összegeket kapjon a tekintélyesebb vállalatoktól. Megállapították, hogy még szerdán este, amikor a szuboticiai félhét órákor befutó vonattal megérkezett, felkereste Mentschik szövögyár igazgatóságát és otthagya lapjának egyik példányát is, azzal, hogy majd még visszatér és elmondja látogatása pontosabb célját. Nem egészen világos továbbá az sem, hogy voltaképpen hogyan is keveredhetett egymással halálos vitába a magántisztviselő és a lapügynök, akik pár órával előbb még nem is ismerték egymást.

Milliók vidám „bank-ünnepe” Angliában

London, augusztus

Minden év augusztusának első hetében kettős vikend van Angliában: az Angol Bank nem nyitja ki pénztárait s ezt az egész londoni gazdasági élet munkaszünettel ünnepli meg.

Az idén a múlt vasárnapra és hétfőre esett ez a vikend. Hétfőn volt az ugynevezett „bank holiday”, a bankszünet, amely együtt jár a teljes munkaszünettel. Az angolok tehát szombat délutántól kezd reggelig szabadok voltak. Most felállították ennek a két és fél napos vikendnek a mérlegét. Megállapították, hogy soha még ilyen tömegek nem szórakoztak, mint most.

Londonból és Anglia nagyobb városai-ból sokmillió ember utazott el. A vonatok, hajók és repülőgépek külön járatai zsúfoltak voltak. Szombat délután és hétfőn éjjel ötpercenként indultak a különvonatok London és a különböző tengerparti városok és egyéb kirándulohelyek között. Az uszodák, strandfürdők és vendéglők befogadóképessége sok helyen csődöt mondott, mert még sohasem árasztotta el őket ennyi ember. A legnagyobb tömegek Brightonba mentek a tenger mellé.

Több mint kétszáz ezer ember kereste fel ezt a fürdőhelyet. Egy másik fürdőhelyen, Bournemouthban egy délután 70.000 adag fagyaltot fogyasztottak a kávéházakban. A margatei tengerparton kilenc mérföld hosszú széksor vonult végig. A vendégek teleülték a kilenc mérföldnyi széket: órákon át egyetlen egy szék sem szabadult fel. Hastings fürdőhelyre 1400 autóbusz érkezett egy nap alatt.

De a londoni üdülő és szórakozóhelyek, muzeumok és egyéb látványosságok sem panaszkodhattak. Az állatkertet hétfőn 45.000 ember kereste fel, a British Muzeumot 7126. Az angol kirándulók a vikend tartama alatt óránként sokezer fontot költöttek. A legtöbb étterem és strandfürdő kétnapos bevétele több volt, mint amennyinek megkereséséhez máskor hetek szükségesek.

Mielőtt beáll az ősz — érdeklődjék nálunk is! SZUBOTIBA Labor-palota „PRITEX” ando s-ivert-eresi edis.

Tizenkétéves koráig a család luxus-jachtján nevelkedik az Astor-milliárdok mult héten született örököse

Beszélgetés az Astor-család Párisba küldött detektívönökével — Máris egész gangster vállalat alakult az Astor-gyerekek elrablására

Párizs, augusztus

A tegnapi amerikai hajóval, Le Havren át a francia fővárosba érkezett egy disztíngvált külsejű amerikai ur, névszerint Mr. Hammond Richardson, a világ egyik leggazdagabb családjának, az Astor-dinasztiának házi rendőrönöke, ki azt a megbízást kapta gazdájától, hogy készítse elő a mult héten született legifjabb Astor-utód

tizenkét esztendeig tartó óceáni utazását.

Akármily fantasztikusan hangzik is, de tény és valóság, hogy a dollárdinasztia trónörököse élete tizenkettedik évéig nem fogja elhagyni a fejedelmi Astor-yachtot — nehogy a milliárdosgyermekre vadászó gonosztevők kezébe kerüljön.

Egy dollármilliárdos gyermek születése

— A kis John-Jacob Astor — mondta a detektív — a mult héten született. Ő az Astor-család történetében a IV. John-Jacob nevet viseli. Apja, a dinasztia jelenlegi feje, III. John-Jacob még egészen fiatal ember, aki néhány esztendővel ezelőtt sokat szerepelt a világsajtóban.

— A fiatal Astor, a jelenlegi boldog apa, aligbogy befejezte tanulmányait, elhagyta a szülői házat és neki fogott, hogy a két keze munkájából tartsa el magát. Eleinte rengeteget küzdött, a végén azután beállt kishivatalnoknak, heti 25 dollár fizetéssel, a családja egyik nagy vállalatához, anélkül azonban, hogy személyazonosságát felfedte volna. Nem sokkal azután elérte nagykorúságát és gazdagodva a küzdelmes ifjuság nem éppen dollármilliomos ifjak számára való tapasztalataival, átvette ősei hatalmas vagyonát, amit maga is meggyarapított néhány száz millió dollárral, azzal a hozománnyal, amit a szintén dollármilliomos Miss French Tuck-vel tavaly kötött házassága alkalmával kapott. Az esküvőről annak idején hetekig beszélt Amerika, hiszen egyedül

csak a kiállított nászajándékok értéke meghaladta a 30 millió dollárt!

A detektív most leírja IV. John Jacob születésének nem mindennapi körülményeit.

— Newyork egyik legelőkelőbb magán-szanatóriumában történt meg az örvendetes esemény a mult héten. Amikor Mr. Astornak, az ifju apának a szanatórium főorvosa jelentette, hogy az újszülött fiu, Mr. Astor a telefonhoz futott és felhívott engem.

Ettől a pillanattól kezdve, tizenkét hosszú esztendőn át rám hárul az a felelősségteljes kötelesség, hogy IV. John-Jacob biztonságára vigyázzak.

Ahogy megkaptam Mr. Astor értesítését, kirendeltem 15 válogatott emberből álló brigádot a szanatóriumba s most még az orvosok is az ő felügyeletük mellett lépnek be a fiatal anya szobájába.

— Miért ez a tulzott s európai ember előtt egyenesen nevetséges elővigyázatosság? — kérdezem.

— Ha ez Európában érthetetlen is — hangzott a felelet, — de annál érthetőbb nálunk, ahol bizony nincs biztonságban a gazdag emberek gyermekének élete. Még meg se született az Astor-család kis trónörököse, már biztos tudomásuk volt arról, hogy

egy egész gangstervállalat alakult az elrablására.

Ezért határoztuk el azután azt, hogy a csecsemőt, mihelyt ez orvosi szempontból megengedhető lesz, átköltözik édesanyjával az Astor-család pompás óceánjáró yachtjára s itt fogja bevárni tizenkettedik születésnapját.

Tizenkét évig a tengeren

— Milyen lesz a milliárdos gyermek óceáni börtönélete?

A furesaságokhoz úgy látszik alaposan szokott detektív a világ leghétköznapibb hangján beszél a furesa örzési ötletéről:

— Hosszas megfontolás után

a szárazföldről való teljes eltávolításban láttuk a gyermek egyedüli biztonságát.

Ugy városban, mint vidéken előbb vagy utóbb, de okvetlenül illuzórikussá válnék minden gondos rendőri elővigyázatosság. Astor-örökös páratlanul gazdag zsákmány s azon kívül technikai szempontból a gonosztevőknek mindig könnyebb a dolga, mint a rendőrieké. Ők szüntelenül offenzívában vannak, nem sötétben tapogatóznak, hanem pontosan ismerik a célt, amit el akarnak érni s ismerik jól ellenfeleiket is. Mi, védekező állásban, ismeretlen s lehet mondani: reménytelenül leleplezhetetlen ellenféllel szemben pedig csak a sötétben tudunk tapogatózni s főleg nem tudunk védekezni az előre gondosan elkészített csapdák ellen. A tengeren ezzel szemben teljes a biztonság. A jacht idegenek számára megközelíthetlenebb, mint egy megerősített vár. A kis IV. John-Jacob itt fogja eltölteni, többnyire édes anyja társaságában, gyermekéveit orvosok és válogatott nevelők felügyelete alatt s miközben a jacht szüntelen mozogni fog a vándorló tavaszi időjárás nyomában,

a főtett gyermek a körülményekhez képest legjobb környezetben fogja kivárni a faje felett tornyosuló vesztély elmúlását.

Mint ahogy azonban édesanyja elhagyja időnként, sőt a gyermek feleserepedése után mind gyakrabban a hajót s visszatér a newyorki Astor-palotába, ugyanugy vendégek is látogatnak majd IV. John Jacob-hoz, főleg kis játszópajtások, akik társaságukkal enyhíteni fogják egy-egy bolyongási szakasz alatt az önkéntes fogságra ítélt apróság magányosságát.

— Ami egyébként a 12 esztendő, többszörös földközi utat magában foglaló hajózást illeti, a részletes menetrendet nem dolgoztuk ki s valószínűleg nem is fogjuk kidolgozni sohasem.

Kedvére fog hajózázni a fejedelmi jacht,

fedélzetén a kis IV. John Jacobbal, be fogja járni az óceánok minden zegét-zugát s csak a legszükségesebb anyagok felvétele miatt fog befutni egy-egy kikötőbe. Ilyenkor azonban fegyveres őrk fognak vigyázni a fedélzetre vezető hidon. Remélhető hát, hogy ilyen körülmények között elmegy a gangster urak kedve, kifáradsnak a hosszú eszten-dők alatt s az Astor-milliárdok ifju örököse élete veszélyeztetése nélkül léphet apja mesés örökébe.

• Az Astoroknak végzete a tenger. A Nagy Viz ugylátszik nem akarja megbocsátani a mult században elhunyt I. John Jacobnak, hogy Jürge hajóhadaival megnyergelte szabad hátát, s aranyat esikart ki szilaj hullámaiból...

II. John Jacob, a Titanic utasa életével

3'- dinár 1 tubus

Soadont-fogkrém

a SOA-drogériában

fizetett atyja vakmerőségéért azon a szörnyűséges óceáni éjszakán, 1913-ban, a hajóóriást letipró jéghegy csapásai alatt...

IV. John Jacob viszont gyermeki életének 12 esztendejét tartozik a tengernek adozni, nehogy még borzalmasabb sorsra jusson, mint nagyapja: II. John Jacob.

Küzdelem a sakkmeisteri címért

A ljubljanal nemzeti amatőr-versenyen 22 sakkozó küzd a mesteri címért

Augusztus 5-én kezdődött Ljubljában a jugoszláv sakkszövetség XII. nemzeti mesterversenye a mesteri címért. A versenyen huszonkét sakkozó vesz részt az ország különböző részeiből. Legtöbbször a drávai bán-ságból vannak, míg a többi országrészeket csak 1—2 játékos képviseli és így például a Vojvodinát csak a topolai Herbatin és a szombori Carev képviselik. A versenyt a ljubljnai Sakk-klub helyiségében, — amely a Zvezda kávéházban van — játszóknak naponta délelőtt fél kilenctől fél egyig. Kellemes, hűs teremben folyik a játék, ahol lábujjhegyen jönnek-mennek a nézők, nehogy zavarják az állás szemlélésébe elmélyedt sakkozókat. Az idegőlt küzdelemben némely játékos amint megtette lépését, felugrik helyéről és idegesen sétál fel-alá, a másik pedig halálos nyugalommal ül a helyén és ellenfele arcát figyeli, milyen hatást váltott ki a megtett lépés. A legnyugodtabbnak if. Vidmár Milán a világhírű nagymester fia látszik, aki legtöbb játszmáját félbeszakítja, hogy azután kielemelje (esetleg az apjával) a lehető legjobb folytatást. A többiek többé kevésbé idegesek és például Ciril Vidmár, ha megtette lépését, egy pillanattal sem ül a helyén, hanem sétál és figyeli a következő napi ellenfelének játékát. Dél felé mind több és több néző lesz, mert ekkorra már kezdnek kialakulni az esélyek. Legtöbbször dél felé megjelenik a játéktérben dr. Vidmár Milan egyetemi tanár, nagymester is, akinek megjelenése hatással van a versenyzőkre, mert még jobban belemélyedve játszmájukba igyekeznek olyan lépést találni, amelyre az analízisban a nagymester is rámondja, hogy kitérnő. Dr. Vidmárt a játszma befejezése után rendszerint felkérlik, hogy analizálja a játszmát. Analízise gyakran olyan mély, hogy például Liculnak Szikosekkal szemben elvesztett játszmájában pillanatok alatt kimutatta, hogy Liculnak nyernie lehetett volna egy rejtett, elegáns lépéssel. Licul, aki így egy teljes pontot engedett ki a kezéből lehangoltan távozik, mire dr. Vidmár vigasztalólag szól utána: „Az én analízisomtól van még jobb is!” Gyakran megjelennek még a játéktérben dr. Asztalos és Pirc nemzetközi mesterek is. Félegykor a versenyzetű Szila tanár utasítására a lépésen levő játékosok borítékolják a lépést, hogy este fél nyolckor folytassák a küzdelmet. Délután végnélküli analízisok folynak az „Akademi közlegium” szobáiban, ahol a versenyzők lakása van. A verseny augusztus 22-ig tart és annak győztese a nem éppen lekicsinyelendő első díjon kívül „a jugoszláv sakkszövetség mestere” címet kapja.

Aggasztó affér egy torzkép és egy kabarétréfa miatt Amerika és Japán között

Washingtonból jelentik: Az itteni japán ügyvivő újabb diplomáciai jegyzéket intézett a külügyi hivatalhoz, amelyben közli, hogy Soatleben egy ottani kabaréelőadás alkalmával Hirohito mikádót riksakulnak ábrázolták, aki az abesszin négus kocsiját húzta.

A japán nagykövét emiatt megszakította a szabadságát és Washingtonba utazott, hogy döntsön a formai tiltakozás módjáról.

Shanghaiban elkobozták a Vanity Fairt

Shanghaiból jelentik: Az itteni hatóságok a japán főkonzul kívánságára betiltották az újságosbódékban a Vanity Fair című amerikai folyóirat augusztusi számának árusítását, mert a lap nemrégiben torzképet közölt a japán császárról.

Amerika felháborodottan tiltakozik a szellemi szabadsá- gába való beavatkozás ellen

Newyorkból jelentik: A japán diplomáciai lépés hírére óriási felháborodással fogadta az amerikai közvélemény. Már az első japán tiltakozás is nyugtalanságot keltett Amerikában. Ennek megértéséhez ismerni kell az amerikai nép rendkívül erős öntudatát és szabadságszeretetét.

Az amerikai polgár nem tudta megérteni, hogy milyen címen mer egy idegen állam kormánya abba beleszólni, hogy amerikai művész amerikai lapba milyen rajzot készít. Óriási sikere volt annak a nyilatkozatnak, amelyet a Vanity Fair című lap karikaturistája adott, amikor a tokiói amerikai nagykövét sajnálkozását fejezte ki a japán kormány előtt a mikádót ábrázoló rajz fölött.

— Felőlem a kormány sajnálkozhat, amennyit akar, nekem semmi közöm a kormányhoz, a kormánynak semmi köze az én rajzaimhoz — jelentette ki. — Én továbbra is úgy fogok rajzolni, ahogy művészi és világnézeti szempontból jónak látom és nem érdekel, hogy mit szól hozzá akár a saját kormányom, akár a japán kormány.

Amikor ez a nyilatkozat megjelent, valószínűleg nemzeti hősként ünnepelték Amerikában a rajzolókat. A lapok vezércikkében méltatták önérzetes, bátor fellépését, ezerszámra érkeztek hozzá az üdvözlő táviratok és levelek.

Ilyen volt a hangulat, amikor most lecsapott a második japán jegyzék, a seattlei kabaré előadása miatt. Az amerikai sajtó

valóságosan felháborult erre a japán lépésre.

A legkiválóbb publicisták foglalkoznak az esettel. Teljesen érthetetlennek találják: milyen alapon követeli a japán kormány, hogy az amerikai kormány avatkozzék be egy amerikai színház műsorába. Minden amerikai polgárnak

joga van bírálatot gyakorolni közéleti szereplők fölött

— írja az egyik vezércikk — Amerika területén még sohasem tiltották meg senkinek, hogy nézeteinek kifejezést adjon. Kormányon lévő államfőink sem mentesek ez alól. Rooseveltnél már nagyon sokszor szerepelt amerikai színpadok tréfáiban, de soha eszébe sem jutott, hogy ezen megsértődjen.

A neveltségességnek és a végzetes népszerűtlenségnek tenné ki magát az amerikai államférfi, aki megsértődne azon, amit amerikai polgárok írásban vagy szóban, komoly vagy tréfás formában közölnek róla.

„Milyen jogcímen akarják megtiltani, hogy ezt vagy azt a közéleti szereplőt rajzban vagy színpadon témaként felhasználják művészeink?” — kérli egy másik lap. Erre semmiféle jogalapot nem talál az amerikai közvélemény. Általában

súlyos provokációnak tartják a japán kormány ismételt beavatkozását.

Azt hangsúlyozzák, hogy a mikádó a saját országában azt teheti, ami jól esik neki, ha akarja, felnégyelheti az összes japán karikaturistákat. Amerika azonban még nem tart ott, hogy hatóságok írják elő: mivel foglalkozhatnak és mivel nem foglalkozhatnak a művészek, írók és újságírók.

Az amerikai közhangulat felháborodása olyan erős, hogy komoly japánellenes tüntetésektől kell tartani, különösen a nyugati államokban, ahol elég számos a japán bevándorolt lakosság. „Japán nem fogja eltaposni az amerikai gondolat- és vélemény-szabadságot” — ez most az amerikai közvélemény jelszava, amellyel a japán tiltakozásra válaszol.

—o—

Két dinár egy vagon áruért

A nasicei perben felvonultak a megvesztegetéssel vádolt állomásfőnökök

A nasicei per szerdai tárgyalásán szembesítették Baumgartner vállalati igazgatót Arnovljević Dragutin vasuti állomásfőnökkel és ennek során Baumgartner kijelentette, hogy

Arnovljević Dragutinnek 3-4 dinárt ajándékozott minden vagon elszállított áru után. Az állomásfőnök ilymódon körülbelül 14 ezer dinárt kapott a nasicei vállalattól.

Arnovljević egy ízben panaszkodott Baumgartnernek, hogy a szokásosnál kisebb összeget kapott, mire Baumgartner újévi ajándék címén ezer dinárt utalt ki a számára. Arnovljević részben tagadta Baumgartner állításait és kijelentette, hogy

mindössze két dinárt kapott minden vagon elszállított áru után.

Dimics volt donjalendvai vasuti forgal-

mi tisztviselő szintén azt vallotta, hogy a nasicei vállalattól 2 dinárt kapott minden elszállított vagon után.

Ilymódon 9000 dinár külön kereset-
hez jutott.

Az elnöknek arra a kérdésre, hogy a 2 dináros külön jövedelemhez volt-e joga kijelentette, hogy nem. Dimics egyébként bevallotta még azt is, hogy a vállalattól a pénzajándékon kívül fát és cigarettát is kapott.

Hope Mirko novoszelcei állomásfőnök bevallotta, hogy vagononként 2 dinárt, vagy is összesen 15 ezer dinárt kapott a nasicei vállalattól, de kijelentette, emiatt nem érzi magát bűnösnek, mert

jöhíszeműen és — szerinte — a törvény szellemében cselekedett. Ez azzal magyarázta, hogy a nasicei

Főhuzás augusztus 8-31-ig

Sorsjegyek a főhuzás egész ideje alatt kaphatók a főelárusítónál:

LUSTIG LAJOS váltóüzletében
Noviszád, Kralja Alekszandra ucca 13.

vállalat érdekében sokszor túlrázott és ezért kapta a pénzt.

Tapavec Ranko, Udvardi József és Vég Franja állomásfőnököket az államügyészség szintén ajándékelfogadással vádolja, de kihallgatásuk alkalmával valamennyien tagadták, hogy a nasicei vállalattól pénzt fogadtak volna el.

Egy kalandoskedvű amerikai kisleány ingyen tengeri utazása

Párizs, augusztus

Néhány héttel ezelőtt egy párizsi lap reklám céljából elutaztatott a Normandie új óceánjárón egy 15 éves francia fiút Newyorkba, minden költséget megfizetett érte s csak az volt a feladata, hogy naponta táviratban kellett beszámolnia élményeiről a párizsi újságban, hírt adott róla, hogy kitűnően bántak vele a hajón, Newyorkból Washingtonba repült s utközben rádiótelefonon beszélt Párizsban levő szüleivel, hazafelé is nagyszerűen utazott, a párizsi Ritz szállodában ünnepélyesen fogadták, mikor visszatért és az Eiffel toronyról beszélt a mikrofonba, amiről amerikai lapok is megemlékeztek. Egy kis amerikai leány, a 14 éves Joan Barley fejébe vette, hogy ő is ingyen fogja megtenni a nagy utat az óceánon, mint a kis francia. Mikor a Normandie legutóbb a newyorki kikötőben horgonyzott és 10 cent belépti díj ellenében mindenki megnézhetette a francia óriásgőzös belső berendezését. Joan Barley is elment a fedélzetre, azután elbújt a hajón. Egy kis esomagban vitt magával némi élelmiszert, úgy hogy kibirta, míg a Normandie felszedte horgonyait. Már messze járt a nyílt tengeren a francia gőzös, amikor a kis newyorki leány előbújt rejtekéből és megmondta, hogy mi jártaiban van. A kapitánynak megtetszett a szemrevaló, okos kisleány, aki szepegett, hogy visszaküldik szüleikhez. Joan Barley kedvence lett a hajótisztoknak, öt órást teát táncolt velük, pompásan mulatott s így jutott el Le Havreba. Ott fotóriporter fogadták, képe megjelent a lapokban, akadt egy jóérezsű család, amely befogadta és gondot viselt rá addig, míg visszatérhet szüleikhez Newyorkba.

„Tavasszal játszom el utolsó filmem főszerepét,” mondja Chaplin

A „Pour Vous” című francia lapban Charlie Chaplin nyilatkozik filmterveiről.

— Még mindig azt mondhatom, — így hangzik többek között nyilatkozata — hogy nagy jövője van a filmnek, amelynek lehetőségeit korlátlanul ki lehet használni. Azt tapasztaltam, hogy az utolsó hónapokban művészi és anyagi depressziója volt a filmeknek, de ennek a depresszióknak már vége van. Új filmem, amely augusztusban készül el: eddigi legjobb munkám. Az év végén még egy filmet fogok rendezni, de nem szerepelek a művészek között. Én irtam a mesét. 1936 tavaszán aztán még egyszer utoljára felveszem a régi maszkomat, hogy eljátszam egy filmvígjáték főszerepét. Ez lesz az utolsó filmem.

Holnap este lesz a NAK kerti mulatsága a Lövöldében!

HALLÓ.

Páris. Monte Carloban nagyarányú ékszer rablás történt. Az elmúlt éjjel a betörők a város legelőkelőbb negyedében levő ékszerüzletbe hatoltak be, feltörték a pán-célszekrényt és egymillió frankon felüli értékben zsákmányoltak ékszereket és drágaköveket. A tulajdonos „takarékoságból” nem biztosította üzletét és így a kára nem térül meg.

Hollywood. Mae West amerikai film sztár híres kínai szakácsa, Charly Ly, aki nek szakácsművészetéről egész Amerika beszélt, a napokban meghalt, végrendeletében azonban az utókorra hagyta mindazokat a recepteket, amelyeknek hollywoodi érvényesülését köszönhetette. Mae West elhatározta, hogy a recepteket nem hozza nyilvánosságra, hanem azokat maga fogja értékesíteni oly módon, hogy a filmvárosban majd egy kínai konyhát nyit, amelyben Charly Ly hátrahagyott receptjei szerint fognak főzni. A film sztár meg is valósította tervét s a speciális „távolkeleti” konyháján készült kínai és japán ételeket most fagyaltos kocsikhoz hasonló, kék-fehérre festett targoncákon viszik szét a városban.

London. Az angol főváros legfiatalabb nagyanyja Dorothy Levis asszony, aki mindössze 36 éves. Levis 60 éves leánya két évvel ezelőt ment férjhez és most egy egészséges fiugyermeknek adott életet. Ugyanakkor azonban a fiatal nagyanyának is egészséges ikrei születtek úgy, hogy most összesen tizenegy egészséges gyermeke van.

Róma. Az olasz rádió figyelemreméltó újítást vezetett be. Ez az újítás a gyógyítás szolgálatába állítja a rádiót, mégpedig bárki számára. A brüsszeli rádió már 1927-ben berendezkedett arra, hogy belga tengerjáró hajóknak, amelyekben történetesen nincs orvos s valaki hirtelen megbetegedett, rádióhullámok útján adjon orvosi tanácsot. Ezt a rendszert azóta mintegy husz állam száz rádióállomása vezette be, Olaszország azonban új jelentőséget ad ennek a rendszernek azzal, hogy a római rádió rendelkezésére áll a bel- és külföldön bárkinek, aki segélykérését — legyen az illető olasz vagy külföldi állampolgár — rádió útján elő tudja adni. A római rádióállomást különleges szerkezettel látják el, amely alkalmassá teszi, hogy minden hullámhosszon érintkezessen a segélykérőkkel, akik előadják a betegség tüneteit s kevéssel utóbb megkapják az orvosi szaktanácsot, amely Róma legkiválóbb szakorvosaitól származik.

Berlin. Ely Beinhorn a világhírű német repülőnő új rekordot állított fel, amennyiben egy nap alatt repült Berlinből Konstantinápolyba és vissza. Ely Beinhorn reggel 3 óra 40 perckor szállt fel a Gleivitz repülőtéren és a Bosporus és a Konstantinápolyal szemben fekvő ázsiai partrészt átrepülése után délelőtt tíz óra 20 perckor az Isztambul melletti Jeniköli repülőtéren leszállt. Rövid pihenés után délelőtt 11 óra 47 perckor ismét repülőgépebe ült és délután hat óra 09 perckor ismét leszállt a tempelhofi repülőtéren.

NEWYORK. A Kaliforniában levő Santa Barbarában tartotta meg esküvőjét Jeritza Mária kamaraénekesnő Winfield Sheeham filmrendezővel. Az esketésnél a film és zenei világ ötven előkelő személyisége jelent meg. Az esketési szertartást Hobrecht Augustin ferencrendi szerzetes végezte. A koszoruleány a budapesti Bombelles grófnő, Jeritza Mária ifjúkori barátja volt. A fiatal pár augusztus 21-én utazik Európába nászútra.

Választójogot a nőknek!

Megerősödött a női egyenjogúsításra irányuló mozgalom

A Sztojadinovic kormány megalakulása után nemcsak a politikai élet élénkült fel, hanem

feléledt a jugoszláv feminista mozgalom is,

amely hét évvel ezelőtt a pártpolitikai élettel együtt elcsendesedett. A nők teljes politikai és társadalmi egyenjogúsításáért harcoló újra életre kelt mozgalom vezetőit különösen az új választójogi törvény meghozatala érdekli és azon fáradoznak, hogy

ez a választójogi törvény már a nők részére is biztosítsa a szavazati jogot.

A női egyenjogúsítás élharcosai hivatkoznak arra, hogy az 1931-es alkotmány is foglalkozik ezzel a kérdéssel és úgy intézkedik, hogy ezt külön törvénnyel kell rendezni.

A jugoszláv feministák a napokban a cselekvés terére léptek, amennyiben küldötti segíleg felkeresték a legismertebb politikusokat és arra kértek őket, hogy hassanak oda, hogy a nők is megkapják a választói és a választhatói jogot.

A női egyenjogúsítás mozgalomának egyik vezetője nyilatkozatot adott a sajtó részére és ebben a nyilatkozatban részletesen megindokolta a mozgalom célját. Kijelentette, hogy ma egy polgárosult demokráta állam sem teheti meg azt, hogy

a lakosság felét egyszerűen kizárja a politikai jogokból.

Az igazi népiuralmi elven alapuló állam összes polgárainak minden tekintetben egyenjogúknak kell lenniük. Más különben előáll az a ferde helyzet — amit ma is tapasztalhatunk —, hogy

amíg egyetemi képzettséggel rendelkező nők egyáltalán nem gyakorolhatnak befolyást az állam sorsára, addig irrefüggetlen férfiak is véleményüket nyilváníthatják

a legfontosabb kérdésekben.

A feminista vezér kifejtette még, hogy a női szavazati jog megadásával sokkal könnyebben rendezhetők a jugoszláv belpolitikai viszonyokat, mert a nőknél elavult párt hagyományok nem játszanak szerepet és a nők tárgyilagosan a legfontosabb közérdekeket tartanák szem előtt. Ha a nők is választhatók volnának a képviselők mentalitása megjavulna. Azonkívül valamennyi törvényes intézkedés is igazságosabb volna, mert a nőknek több érzékük van a jog iránt, mint a férfiaknak — fejezte be nyilatkozatát a harcász amazon.

— Előléptetések a szubotici vasutigazgatóságnál. A szubotici vasutigazgatóságnál a következőket léptették elő egy fizetési fokozattal: ing. Gavrilovic Dusan, Havas Andrija, Igalics Milán, Paripovic Mihajlo, Sega Milán, Vukmanovic Borivoj, ing. Ilics Dragoljub, Brozovic Radomir, Hesz Andrija, Ivanovic Rada, Majstorovic Mile, Milojevics Vukasin, Mirkovic Bogdan, Mitics Pántó, Rafajlovics Milán, Rankovic Andrija, Tóth Jozsif, Petrov Evgen, Petronijevics Vladislav, Bern Ödön, Georgijevics Ivan, Milonya Nikola, Sajnovics Mihajlo, Sestrián Rodolyub, Iraszek Oszkár és Lakatos Mihajlo.

— Halálozás. Bezdánban hosszas szenvedés után 60 éves korában elhunyt Schmidt Jánosné szül. Balics Eteika. Halála általános nagy részvétet keltett.

HIREK

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kralja Petra 30. I. emelet

Telefon 21-37, éjjel 20-58.

Postacsekkszám: Zagreb, 46.692

Előfizetés ára 1 hónapra 18.— dinár,
3 hónapra 50.— dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Roosevelt

már tudja Isten hányadik biztos módszerrel küzd és harcol a munkanélküliség és a krízis legyűréséért. Mióta a krízis karvaly-csöbre vájja az emberiség testét, Roosevelt vad hajrája a megoldás kivívásáért teljesen eredménytelen. Hatalmas terület az Egyesült Államok, pénz is rendelkezésre áll, az állampérezet is úgy forog, ahogyan ő kívánja, de az éhes szájakat betömni nem tudja, a korgó gyomrok mennydörgése talharsog minden propaganda megokoláson. A munkanélküliek lassu halálát nem tudja megakadályozni, az emberek lezülése feltartóztatatlan.

Pedig van egy nagyon egyszerű, praktikus és olcsó módja a megoldásnak. Talán utánoznák is. Az összes munkanélkülieket hajókra kell rakni és az Óceán kellős közepén, akáresak a kávé, vagy a narancsot, ki kell hajózni őket. Beleszórni a sok éhetteletet a tengerbe. Utolsó napjukon még meg lehetne mindegyiktől kérdezni, mi az utolsó kívánsága, hogy a megoldás előtt hadd lakjanak jól még egyszer.

Ez a megoldás nagyon egyszerű és minden irányban kielégítő lenne. A munkanélküli kinszenvedése megszűnne. Az állam rengeteget takarítana meg a munkanélküli segélyeken, amelyek alig segítettek. Az így megtakarított pénzeket egyszerűen lehetne a flottát és a fegyverkezést kifejleszteni. A modern állam ereje ugyesem a lakosság jólétében és megelégedettségében, hanem hadifelhőkészültségében, hadijerejében rejlik.

Ezzel a megoldással egy csapásra két legyet ütne agyon Roosevelt. Megoldaná a krízis egyik legégetőbb problémáját a munkanélküliséget és óriási módon megerősítené az állam biztonságát.

Ril

Felhős, esős idő

Európa: Nyugat- és Délnyugateurópa felett anticiklon, a többi részeken ciklon van. Középeurópában és a Balkán-félsziget északi részén túlnyomóan esős, a többi részeken derült az idő. A hőmérséklet Közép és Délkelet-Európában lényegesen csökkent.

Jugoszlávia: Az ország északi részében túlnyomóan felhős és esős az időjárás, délen derült. A hőmérséklet az egész országban átlag 6 fokkal csökkent, kivéve a legdélibb részeket, ahol kissé emelkedett.

Jóslat augusztus 16-ára: Az egész országban túlnyomóan felhős és esős idő. A hőmérséklet tovább csökken.

*

— Vajda Ernő titokzatos eltűnése Hollywoodból. Budapestről jelentik: Budapestre érkezett kábelbeszélgetés szerint Vajda Ernő Hollywoodból repülőgépen ismeretlen helyre távozott. Hír szerint az amerikai lapok is feltűnő cikkeket foglalkoznak Vajda Ernő titokzatos eltűnésével.

— Litvinov Marienbadban. Marienbadból jelentik: Litvinov orosz külügyi népbiztos gyógykezelés céljából Marienbadba érkezett. Nemrég itt tartózkodtak Surics és Potemkin berlini illetve párisi szovjetkövetek is.

— **GYASZMISE SZENTELEKY KORNÉL LELKIÜDVÉERT.** Augusztus 20-án, a jövő kedden lesz két esztendeje annak, hogy Szenteleky Kornél, a jugoszlávai magyar irodalom felejthetetlen megszervezője és tápolója elköltözött az élők sorából. Az elhunyt nagy író lelkiüdvéért augusztus 22-én a sztarišiváci római katolikus templomban engesztelő szentmiseáldozatot mutatnak be, amelyen Szenteleky Kornél családján kívül számos író-barátja és tisztelője is megjelönik.

— **Ma lesz a noviszádi rókusi templom bucsuja.** A noviszádi Szent Rókus templom ma üli meg védszentjének, Szent Rókusnak ünnepét. A templomi bucsu alkalmából délelőtt kilenc órakor ünnepi nagy mise lesz, utána pedig körmenet a templom körül.

— **Holnap este tartják meg a NAK nagyszabású kerti ünnepélyét a lövöldében.** A NAK, holnap, szombaton este kilenc órai kezdettel tartja meg nagyszabású kerti ünnepélyét a noviszádi régi Lövölde Futaki uti kerthelyiségében. A kerti multság műsora a következő: 1. A Polgári magyar daloskör énekszámai: a) Zajc; U boj; b) Lányi; Kertem alatt fülemile; c) Lányi; Falu végén rezgő nyárfa. 2. Tánctrió. Előadják: Hajdu Vinke, Kacaf László és partnernőjük. 3. Magyar nő-ták cigányzenekísérettel. Előadják: Klippel Lili és Kiss Gyula; Kiséri Gyula és zenekara. 4. Kuplék. Előadják: Hajdu Vince. 5. Ki fizet ma? Egyfelvonásos bohózat. Előadják: Hajdu Vince és Kacaf László. Konferánsz: Diener Gyula. A rendező egyesület a beléptidit mindössze tíz dinárban állapította meg, úgy, hogy mindenkinek lehetővé teszi ezáltal az ünnepségen való részvételt. Az egyesület azonban arra is gondot visel, hogy a mulatságon csak kitűnő bor kerüljön kimérésre mérsékelt áron, valamint arra is, hogy kitűnő élelmiszerek álljanak a vendégek rendelkezésére.

— **A budweisi volt zsidó főkéntor vendégszereplése Noviszádon.** Bernstein Mauriciusz a volt budweisi zsidó főkéntor a napokban Noviszádon tartózkodik és pénteken este, valamint szombaton délelőtt a zsidó templomban énekel. A kitűnő hangyagu főkéntor vendégszereplése iránt Noviszádon élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— **A Noviszádról kitiltott álhirlapiró újra Noviszádon garázdálkodik.** Emlékeztetes még, hogy a noviszádi járásbíróság több hónappal ezelőtt egyhavi elzárásra ítélte Nasztaszijevics Dragan álhirlapirót, aki illetéktelenül inkasszált egy noviszádi lap részére. Nasztaszijevics elítélésének után egy ízben megszökött a fogházból, de nemecokára újra elfogták és ki kellett töltenie a büntetését. Ezután elhagyta Noviszádot, mivel két évre kitiltották a város területéről. Először Nisbe ment, ahol az egyik hérlap szerkesztőségében mint újságíró mutatkozott be. A szerkesztőségben gyanútlanul alkalmazták, azonban Nasztaszijevics a komoly munka helyett ezúttal is csalásokra adta magát és több kisebb szélhámossgot követett el. Amikor Nisben már a talaj forró lett a számára, újra Noviszádra jött és ismét itt próbált szerencsét. Elment egy leányismerőshöz, — akivel három hónappal ezelőtt eljegyezte magát — és azzal a követeléssel állt elő, hogy a leány adjon át neki nagyobb pénzüsszeget, mert különben feljeleníti tiltott mütét végrehajtása miatt. A leány erre a rendőrségre ment és jelentést tett az esetről. Az álhirlapiró közben újra eltűnt és most a rendőrség erélyes nyomozást indított utána, hogy Noviszádot megszabadítsa ettől a veszedelmes szélhámostól.

— **Elsülyedt egy halászbárka — öt halott.** A spanyolországi Oviedoból jelentik, hogy egy halászhajó San Esteban de Urvia kikötője mellett zátonyra futott. A hajó 13 főnyi legénységéből 5 a vízbe fullt.

— **Tűz a tanyán.** Káposzta Pál supljáki gazdálkodó tanyáján néhány nappal ezelőtt pusztított tűzvészről írott hírünkkel kapcsolatban Gáspár Endre supljáki tűzoltóparancsnok annak a közlését kéri, hogy a tüzet a supljáki önkéntes tűzoltócsapat fél óra alatt elfojtotta és az oltásnál más személynek jelentős szerepe nem volt.

VRBÁSZI HIREK

Sztarivrbász községi képviselőtestülete szerdán megtartott ülésén betöltötte a községi állatorvosi állást, amelyre dr. Röhrig Fülöp novivrbászi magánállatorvost választották meg. — Urbán Jenő vrbászi gyógyszerésztől a napokban egy besurranó tolvaj egy aranyórát lopott. A rendőrség a tettest Bahov József 25 éves sztarakanisza illetőségű fiatalember személyében elfogta. — A novivrbászi tűzoltótestület egy modern motorfeeskendőt vásárolt. — A novivrbászi Bachmann Emil féle selyemszövőgyár meg nagyobbítja üzemét és harminc új fonószéket helyez üzembe. — Kedden Vrbászban lakása padlásán felakasztotta magát Gebel Péter 75 éves munkás. Mire tettét észrevették, már halott volt. Tettének oka agkori betegségében keresendő. — A sztariivrbászi községi képviselőtestület határozatot hozott, amely szerint az összes polgároknak, akik a háboru utáni időkben háztelkeket kaptak a községtől, kiadja a szerződéseket és a háztulajdonosokat telekkönyvileg is bíróságra helyezi. — Vrbászban mozgalom indult, hogy a Feketies és Vrbász közötti utat építsék ki műtátt.

— **Az esküvőt el kell halasztani...** Vakmerő betörés történt a napokban Bácska-Palánkán. Ismeretlen tettes a házbellek távollétében behatolt Becker Péter gazdálkodó palánkai házába és onnan ruhaneműket, valamint nagyobb pénzüsszeget vitt el. A betörés az ablakon keresztül hatolt be a lakásba és az egyik szekrényből ruhaneműt, valamint aprópénzt vitt el, majd a vaskályhához ment és abból kivette Becker Péter oda elrejtett nagybösszű megtakarított pénzét. A csendőrség azonnal megindította a nyomozást, amely csakhamar eredménnyel végződött. Letartóztatták Hahn Mihály 48 éves palánkai munkást, aki hosszas tagadás után beismerte, hogy a betörést ő követte el. A betörőnél elfogatása alkalmával csak 7 dinárt találtak. A többi pénzt részben elrejtett a részben pedig különböző ruhaajándékok vett menyasszonyának, akivel a közeljövőben esküvőt egybekelni. A menyasszonynak 400 dinár készpénzt is adott, a fennmaradó összegen pedig magának vásárolt esküvői ruhát. Most azonban az esküvő a letartóztatás miatt bizonytalan időre elmarad.

— **M. K. Lepadat, Szubotica, jelentése az osztályorsjegyek augusztus 14-iki huzásáról:** Din. 10.000 2758; Din. 8.000 37748, 57782, 82047; Din. 5.000 78410, 91845; Din. 2.000 21308, 38880, 43388, 60811; Din. 1.000 4132, 93, 7099 10314, 18, 29, 10506, 25, 12813, 900, 13426, 72, 14533, 15531, 57, 87, 17656, 60, 62, 68, 21353, 91, 26588, 30072, 30728, 31559, 33109, 18162, 34403, 18, 67, 35809, 37737, 69, 81, 38430, 38835, 39937, 97, 42219, 75, 82, 43363, 72, 75, 45794, 95, 48984, 49348, 50258, 52332, 36, 70, 58610, 12, 55, 62123, 27, 46, 86, 65537, 53, 55, 61, 68, 70589, 71507, 73977, 78452, 80212, 84215, 85529, 58, 71, 87020, 63, 82, 86, 90767, 69, 91873, 97611, 98562, 600, 99943, 82.

— **Öreg ember nem vén ember.** Berlinből jelentik: Az itteni néptörvényszék másfélévi börtönre és polgári jogainak öt évre való felfüggesztésére ítélte Weissenberget, a „János evangélista temploma“ című szekta 79 éves alapítóját. Weissenberget fiatal lányok ellen elkövetett erkölestelen merényletek és kétrendbeli becsületsértés miatt ítélték el. Letartóztatása a lányok szüleinek feljelentésére történt.

— **Rossz idő jár az újságírókra Athénben.** Athénből jelenti az Avala: A „Dimikratiki“, „Drasis“ és „Aliteja“ című lapok szerkesztőit három, illetve hathavi fogházra ítélték, mert lapjaikban lázító propagandát folytattak. A „Patris“ című lap igazgatóját távollétében kétévi börtönre és 3000 dragma pénzbüntetésre ítélték azért, mert lapjában állandóan interjúkat közölt, in contumaciam halálraítélte emigránsoktól.

— **Fürdőruhák, fürdőkabátok, fürdőcipők nagy választékban: Fischer J. és Fia cégnél, Noviszádon.**

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes Ferenc-József keserűvizet.** Registr. od Minisztarstva soc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 15. 485 od 25 V 1935 1599

TOPOLAI HIREK

A községi tanács elhatározta, hogy a községi uccákat valamint utakat kulukmunkával megjavíttatja. — A topolai rendőrséghez az utóbbi időben több névtelen feljelentés érkezett, amelyek rendszerint alaptalanul vádaskodtak. A rendőrség most ezután is figyelmezteti a levélírókat, hogy levélbeli feljelentéseket csak akkor vesznek figyelembe, ha a levelet a feljelentő aláírja. — A topolai polgári iskolában augusztus 30-án és 31-én tartják meg a javítóvizsgákat.

— **Noviszád városa a Kis- és Nagylimánon, valamint a Temerin uccán házhelyeket ad el.** Noviszád város előjárósága a városi képviselőtestülettől kapott felhatalmazás alapján augusztus 24-én délelőtt 10 órakor a városi gazdasági hivatalban nyilvános árverésen házhelyeket ad el, amelyek a Kis és Nagylimánon, valamint a Temerin és a Kamenicai uccákon fekszenek. Az árverezőknek az árverés megkezdése előtt letétbe kell helyezni a kikiáltási ár 10 százalékát.

— **Próbaéneklés a noviszádi zsidó templomban.** A noviszádi zsidó templomban Bornstein főkéntor e hó 16-án pénteken este és 17-én szombaton délelőtt az istentisztelet alatt próbaéneklést tart. A péntek esti istentisztelet háromnegyed hét órakor kezdődik.

— **Meghalt, mert megbántották becsületében.** Boka község határában az utóbbi időben sűrűn fordultak elő kukoricalopások. A csendőrség erélyes nyomozást indított és Gyuricsics Zsiva gazdálkodót vette gyanuba, de a későbbi vizsgálat során kiderült ártatlan sága és szabadlábra helyezték. Gyuricsics Zsiva, akit az egész község mint talpig becsületes embert ismerte, annyira szívére vette a meghurcoltatást, hogy szabadlábra helyezése után a padlásán felakasztotta magát. Mire tettét észrevették a gazdálkodó már halott volt.

— **Más bűnéért vonnak felelősségre egy adótisztet.** Léderer Károly petrovgrádi mechnikus 1933-ba kivándorolt Palesztinába és sikerült is megkapnia a kivándorlási utlevelet anélkül, hogy kifizette volna 20.000 dináros adóhátralékát. Léderer elköltözése után vizsgálat indult meg annak kiderítésére, hogy hogyan kaphatott nagy adóhátraléka dacára utlevelet. A vizsgálat megállapította, hogy az adóhátralék kifizetését igazoló adóbizonyslatot, amelyet az utlevél kérvényhez csatolt Léderer, Gardinovacski Dragoljub pénzügyi tisztviselő állította ki, aki azt Anasztaszijevics Bózza jelenleg belacrkvai adótiesztviselővel iratta alá. Kiderült az is, hogy a bizonylatot nem is iktatták és hamis számmal látták el. A vizsgálat eredménye alapján az ügyészség vádat emelték Anasztaszijevics ellen, mert Gardinovacski időközben meghalt. A vizsgálóbíró előtt Anasztaszijevics azzal védekezett, hogy ő az illetékes Gardinovacski referálása alapján szabályszerűen járt el. Az ügyészség ennek dacára fentartotta a vádat és a főtárgyalást ebben ügyben szeptember 12-én tartják meg.

— **Becsületes megtaláló kerestetik.** A hét elején Noviszádon a Bratya Ribnikara 13. szám alatti házból eltűnt egy négyhónapos fekete dakszli kutya. A tulajdonos kéri a becsületes megtalálót, hogy a kutyát jutalom ellenében adja át a fenti című házból.

— **Országos vásár Bajmokon.** Bajmokon a nyári országos vásárt augusztus 17-én, szombaton tartják meg. A vásárra vézmentes helyről minden állat fejhajtható. Az iparosok kötelesek az iparigazolványukat magukkal hozni.

— **A szuboticaí Konkordia szüreti mulatsága.** A szuboticaí Konkordia sportegyesület szeptember 7-én szüreti mulatságot rendez a Kereskedők Egyesületének kerthelyiségében. A mulatság iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A jugoszláv takarékpénztárak helyzete sem javult

A takarékpénztárak országos szövetségének közgyűlése Noviszádon

A jugoszláviai önkormányzati takarékpénztárak szövetsége esütörtökön tartotta meg rendes évi közgyűlését és kongresszusát Noviszádon. A kongresszusra az ország minden részéből számos delegátus érkezett Noviszádra, köztük dr. Erber Rudolf zagrebi polgármester, a takarékpénztárak szövetségének elnöke is.

A közgyűlést és kongresszust a kereskedelmi és iparkamara nagytermében tartották meg délelőtt 11 órai kezdettel. Dr. Erber elnök a közgyűlés megnyitása után indítványozta, hogy küldjenek hódoló táviratot Ófelsége II. Petar királynak és Ófensége Pavle régenshercegnek, amit a jelenlevők egyhangulag elfogadtak. Ezután dr. Borota Branislav noviszádi városelnök üdvözölte a vendégeket, majd a jelentések felolvasására került a sor. Dr. Raesics, a szövetség főtitkára a vezetőség jelentését olvasta fel, amelynek bevezetőjében kegyelettel emlékezett meg a mártír királyról. A jelentés megállapítja, hogy bár világgazdasági viszonylatban bizonyos jelek javulási irányzatra mutatnak, tényleges javulásról mégsem lehet szó. A jugoszláv takarékpénztárak betétjei

1931-től 1933 végéig 2 milliárd 220 millió dinárról 1 milliárd 968 millióra estek vissza, míg a takarékok hitele 1 milliárd 370 millióról 1 milliárd 70 millió dinárra csökkent. Az általános forgalom 20 milliárdról 11 milliárdra esett vissza, tehát majdnem 50 százalékos esés következett be. A jelentés megemlékezett még arról is, hogy a múlt évben nem sikerült megvalósítani a tervezett új takarékpénztári törvényt.

A jelentés elfogadása után megválasztották a szövetség új vezetőségét, amelynek tagjai a következők: Erber Rudolf, dr. Borota Branislav, dr. Jovanovic Drageljub, dr. Bozsics Mirko, dr. Kajon Vita, Csop Ivo, Gyorgyevics Milos, Hiter Ivo, Postarics Adalbert, Schreiber Armin, Mihajlovics Joszip, Kunej Ivo, Bogdanovic Zsivorad, Kotszmut Drago, Gresevics Vinko, Muk Dragutin és Szerajdzsics Alekszandar.

A kongresszust esütörtök délután folytatták, amikor megtárgyalták a takarékpénztárakról szóló törvénytervezetet. A délutáni ülésen tiltakoztak a báni takarékpénztárak tervezett megszüntetése ellen.

-o-

KÖZGAZDASÁG

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara vendéglős szakosztályának gyűlése

Fontos határozatokat hoztak a vendéglős ipar védelme és fejlesztése ügyében

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara vendéglős szakosztálya Popovics Száva elnöke mellett ülést tartott, amelyen több fontos ügyet tárgyaltak le. Az ülésen a vendéglősiparról szóló szabályrendelet módosítását beszélték meg, valamint kidolgozták javaslatukat a turizmus szempontjából fontos helyeken bérbeadandó szobák ügyében. Határozottan kérik, hogy

a szobák egészségügyi felülvizsgálására küldött bizottsági költségek ne terheljék a feleket.

Követelik azt is, hogy a segédszemélyzetet magánorvossal is megvizsgálhassák.

Foglalkoztak az alkalmazottak ügyében kiadandó szabályrendelet és az üzleti könyvek kiadásáról szóló rendelet tervezetével is. Fő segédszemélyzetnek tekintendő — a tervezet szerint, az üzlet kereskedelmi részében beosztott személyzet, továbbá azok, akik felügyeletet gyakorolnak a többi személyzet felett, valamint a prokuristák és üzletvezetők is. Fő segédszemélyzetnek nem tekintik azokat az alkalmazottakat, akik a közönséget kiszolgálják és a pénztárkezeléssel vannak elfoglalva. Üzleti könyvecskéket csak azoknak az alkalmazottaknak adnak, akik nem végeznek fontosabb munkát. A szolgák, kocsisok nem tekintendők segédszemélyzetnek és ezek munkásigazolványokat kapnak.

Az inasoknak adandó ellenérték tekintetében az a nézet alakult ki, hogy

az inasok munkájáért elég, ha lakást, élelmet és ruhát kapnak a munkaadóktól.

Pénzt nem adnak ezután sem az inasoknak, mivel eddig sem kaptak.

Javaslatokat dolgoztak ki a vendéglős üzemek engedélyezése és a szakképzettség igazítása ügyében és ezeket a javaslatokat eljuttatják a kereskedelmi miniszterhez. Követelni fogják, hogy

szüntessék meg a vendéglős üredba 2 szakaszát, amely szerint városokban korcsmákat és népkonyhákat nem szakképzett egyének is nyithatnak.

Az Üredba 18 szakaszának oly irányu megváltoztatását követelik, hogy ezentul

csak az 5000 lakosnál kisebb helyeken levő korcsmák és népkonyhák tulajdonosaitól ne kérjenek szakképzettségeket.

Kérni fogják a vendéglős üzemekhez szükséges engedélyek kiadásának korlátozását a lakosság számarányának megfelelően.

A vendéglős ipar ifjúságának szakszerű képzése ügyében is fontos határozatokat hoztak, és úgy döntöttek, hogy

Noviszádon és Szuboticán állandó szaktanfolyamokat rendeznek,

később pedig szakiskolát állítanak fel, amely célra külön alapot létesítenek. Bizottságot választottak, amelynek feladatául tűzték ki a tanfolyam tantervének megállapítását és az összes szükséges előmunkálatok elvégzését.

-o-

A Duna alacsony vizállása miatt be kellett szüntetni a Dunagőzhajózási társaság hajójáratát

Évek óta nem volt olyan alacsony a Duna vizállása mint az idén és ezért a nagyobb hajókat igen körültekintően kell vezetni. A Dunagőzhajózási társaság „Uranus” nevű hajója, amely a legnagyobb dunai hajó, az alacsony vizállás miatt Zemun és Szlankamen között zátonyra futott és csak 24 órai

megfeszített munka után sikerült a hajót kellemetlen helyzetéből kiszabadítani. A dunagőzhajózási társaság az alacsony vizállásra való tekintettel korlátozta is a hajók forgalmát s négy nagy gőzöst egyelőre nem járattja és helyette kisebb hajók járnak, de nem háromszor, hanem csak egyszer közlekednek hetenként Bécs és Bulgária között.

A jugoszláv folyamhajózás azonban változatlanul lebonyolítja forgalmát Beograd-Bécs valamint Beograd-Bulgária között. A

„Karagyorgye” és „Alekszandar I.” ugyan nem olyan mély járatauk, mint az Uranus és testvérhajói és így a jugoszláv hajókat nem fenyegeti semmiféle kellemetlenség a Duna alacsony vizállása következtében.

A Duna alacsony vizállása mellett a Szávában is a normálnál alacsonyabb a víz magassága és ezért a Száván ugyszólván az egész hajóforgalmat be kellett szüntetni. Itt csak a kisebb hajók közlekedhetnek.

Az alacsony vizállás miatt a Beograd és Pancsevo közötti forgalmat is meg kellett változtatni. Eddig a hajók a Temesben kötöttek ki, most azonban olyan alacsony a Temes vizállása, hogy még a kis helyi hajók sem mehetnek a Temesbe és így a közönségnek gyalog kell menni a Dunáig és csak ott szállhatnak hajóra.

Gyenge lesz az idei kukoricatermés

A földmivelésügyi miniszterium hivatalos jelentést adott ki az ország kukorica termésének kilátásairól, továbbá arról, hogy milyen területet vetettek be kukoricával és a bevetett területből mennyin pusztult el a termés.

A volt vojvodina területéről a következő kimutatást adták ki:

Járás	beült. ter. ha.	elpuszt. ha	%
Alibunár	30.196	15.098	50
Apatin	16.427	821	5
Batina	6.313		
Béla Crkva	19.582	2.937	15
Petrovgrad	43.432	10.849	25
Kikinda	21.543	11.849	55
Dárda	11.533	4.037	35
Zsabaly	16.544		
Jasa Tomics	22.803	9.121	40
Kovin	25.611	3.841	15
Kula	18.364		
Novibecsej	21.578	7.121	33
Novi Knyszsevac	14.000	5.600	40
Noviszád	29.839		
Odzsaci	19.016	4.754	25
Pancsevo	29.310	2.921	10
Szenta	35.806	12.174	34
Szombor	44.865	2.243	6
Szaribecsej	30.283		
Szubotica	31.130		
Titel	14.589	4.377	30
Topola	30.091		

— Eltemették Nagata táborkot. Tokióból jelentik: A néhány nappal ezelőtt meggyilkolt Nagata táborkot nagy katonai pompával temették el. A temetésen résztvett a mikádó képviselője, a hadsereg és a haditengerészet kiküldöttei, valamint számos japán közéleti előkelőség.

— A földomlás eltemett egy beskai testvérpárt. Borzalmas szerencsétlenség történt a napokban Beskán. A földomlás eltemette Lupurevics Dragutin 17 éves beskai leányt és 16 éves Szófia nevű hugát, akik egy méredek domb alól sárgaföldet akartak ásni. A szerencsétlenséget a testvérpár apja fedezte fel, de akkor már mindketten halottak voltak. A vizsgálat megindult.

— Krauss táborkot átkísérték a törvényszék fogházába. Prágából jelentik: Krauss Rudolf nyugalmazott tábork letartóztatásának hátterében a jelek szerint bátyjának, Krauss Alfréd nyugalmazott táborknak németbarát magatartása áll. Krauss Rudolf szolgáltatta az adatokat Letta Károly szudétánémet író 1932-ben megjelent könyvéhez, amely német nacionalista irányzatú volt. A letartóztatás okáról a hatóságok még mindig nem adtak ki hivatalos jelentést. A táborkot szuronyos esendörök kísérték a törvényszék fogházába, bár Krauss hangoztatta, hogy táborki rangjához legalább is esendörtiszt kíséret volna méltó.

— Meggyilkoltak egy rohamosztagost Essenben. Berlinből jelenti az Avala: Essenből érkező jelentések szerint ott késszurásokkal súlyosan megsebesítettek egy rohamosztagost, aki belehalt sérüléseibe. A nemzeti szocializmus több ismert ellenségét őriztetve vették.

SPORT

A szubotica Villanytelep első külföldi vendégszereplése

Vasárnap Zombolyán serlegmérkőzést játszik a villanygyári csapat

Az utóbbi években a Zsak volt az egyetlen szubotica csapat, amelynek módjában állt külföldi ellenfeleket lekötni Szuboticián és így érthetően ő volt az egyetlen, amelyet külföldre is meghívtak. A külföld alatt természetesen csak a legközelebbi szomszédos országot Romániát lehet azok közé számítani, amelyek szubotica csapatok vendégszereplésének céljaira számbajöhetnek, mert ezzel az országgal a jugoszláv futballsport barátságos érintkezést tart fenn és az azonos sportnívó mellett csapataink Romániában, elsősorban az egykori Erdélyben komoly játékerőt jelentenek.

A Zsak után most még egy szubotica csapat, a Villanytelep SC nyert alkalmat romániai vendégszereplésre. A jóképesség,

szubotica együtttest a Zsomboljai SK hívta meg vasárnapra, amikor serlegmérkőzéseket rendez és ennek egyik résztvevője lesz a Villanytelep. A tehetséges játékosokból álló csapat első külföldi vendégszereplése elé hívei nagy érdeklődéssel tekintenek. A Villanytelep kétségtelenül egyike a legszebb futballt játszó szubotica csapatoknak és noha az utóbbi időben hanyatló formát mutat, ha megbecsüli magát Zsombolyán sikeresen szerepelhet.

A villanygyáriak komplett felállítással utaznak el Zsombolyára és a csapatban ezúttal már Piszanic is játszani fog, akinek lábtörése már begyógyult és felépülése óta ez lesz az első szereplése.

—o—

Matosics nélkül utazott el a válogatott csapat Kattovitzba

A szövetségi kapitány Matosics megbüntetését kéri

Matosicsnak a válogatott csapatban való részvétele ügyében hosszas tanácskozás után tegnap hoztak döntést. Matosics azt követelte a jugoszláv labdarugó szövetségtől, hogy neki még külön napi 75 dinár tiszteletdíjat fizessenek, amíg távol van az országtól. A szövetség vezetősége Szimonovics Bosko szövetségi kapitány javaslatára ezután úgy döntött, hogy Matosicsot nem állítja be a lengyelek ellen játszó válogatott csapatba, hanem helyette Belosevicsot a zagrebi Konkordia háttvédjét állítja be. Így Kattovitzban a jugoszláv válogatott csapat háttvédpárja Higl—Belosevics lesz.

Szimonovics Bosko szövetségi kapitány Matosics magatartásáról a következőket mondta:

— Matosics esete előttem teljesen tiszta. Követelni fogom a szövetségtől, hogy Matosicsot e magatartásáért megbüntesse. Amennyiben a Jnsz nem tesz eleget kéré-

semnek, levonom a konzekvenciákat.

A lengyel mérkőzésről a következőket mondta:

— Valahányszor Lengyelországgal játszunk, a győztes kérdése teljesen nyílt. Mi a lengyelekkel való mérkőzések előtt több ízben kitűnő formát mutattunk és mégis elvesztettük a meccset. Mindig sok balszerencse kísért. Így van most is és ezért teljesen nyílt a mérkőzés sorsa.

A válogatott csapat tegnap utazott el Beogradból Kattovitz irányába. A csapat tagjai között Matosics természetesen nem volt ott.

A jugoszláv válogatott csapat összeállítása a következő: Glazer, Higl, Belosevics, Arsenijevics, Gajer, Lechner, Glisovics, Zsivkovics, Szekulics, Vujadinovics, Zecevic. Tartalékok: Szpaszics, Zagorac, Lojancsics és Marjanovics.

A budapesti főiskolai versenyek

A vízipólóban Magyarország, a párbajtőr-csapatversenyben Franciaország lett a bajnok

Budapestről jelentik: Szakadó esőben tartották meg szerdán este a magyar-csehszlovák vízipólmérkőzést. A vihar miatt a mérkőzés kezdete is kitolódott. A közönség bőrig ázott, de mindvégig kitartott, hogy tanuja legyen az izgalmas játéknak.

Magyarország—Csehszlovákia vízipólo 6:0, félidő 4:0. Góllövők az első félidőben Taries, Brondy, Taries, majd Laki négy méteres büntetődobással, a második félidőben Bózi és Taries. Az első félidőben a csehek egyenrangú ellenfeleknek bizonyultak, a második félidőben azonban iramuk alábbhagyott és kitűnt a magyarok technikai fölénye.

Németország—Ausztria: 3:2, félidő 1:2.

Tennisz férfi egyes: Henkel (német)—Petén

(belga) 6:0, 6:0, 6:1. Dallos (magyar)—Tharwad (Egyiptom) 6:0, 6:0, 6:2. Geylhas (belga) és El Borai (Egyiptom) 6:2, 6:4, 6:0.

Férfi páros: Weilen—Geylhas és El Borai—Tharwad: 6:2, 6:2, 6:1.

Főiskolai vízipólobajnok Magyarország 6 pont, második Csehszlovákia 4, harmadik Németország 2, negyedik Ausztria 0 ponttal.

Párbajtőr-csapatverseny: Magyarország—Csehszlovákia 9:7, Franciaország—Németország 10 és fél : 5 és fél, Franciaország—Magyarország 9:2, Németország—Csehszlovákia 9 és fél—6 és fél. Az 1935 évi főiskolai párbajtőr csapatverseny világbajnoka Franciaország, második Németország, harmadik Magyarország, negyedik Csehszlovákia.

Szombaton e hó 17-én esti mérkőzés lesz Noviknezevácon

Nagy előkészületek folynak Noviknezevácon a szombat esti futballmérkőzésre. A program keretén belül a mokrini Delia játszik az Obilics együttesel fél 9 órai kezdettel. A szerelési munkálatok a legmodernebb eszközökkel készülnek, a pályát négy hatalmas reflektorral 48 ezer gyertyafényvel világítják meg. Az érdeklődés igen nagy nemcsak helyben, hanem az egész novakanizsai járásban. A vezetőség gondoskodott, hogy az igen minimális helyárak mellett mindenki megtekinthesse ezt a nem mindennapi sporteseményt. Az esti mérkőzést valószínűleg rendszeresítik Noviknezevácon.

Vasárnap a Bácska játszik Novivrbászon

Vrbászon nagy érdeklődés nyilvánul meg a Bácska vasárnapi vendégszereplése iránt. A kitűnő szubotica csapat a Dulciszsal mérkőzik az alszövetségi döntőmérkőzések során. A Bácska nyolc év óta nem játszott Vrbászon és az egész Középbácskában nagy érdeklődéssel várják a mérkőzést, amely a harmadik és negyedik helyét dönti el.

A Dulcisz felállítása a következő: Molnár, Schmidt, Mondovics, Finta, Polyvás, Hauslohner, Bruckner, Pál, Scheer, Rapp, Dragin.

Bíróküldés a szubotica alszövetségben. A szubotica alszövetség bíró bizottsága a következő bírakat delegálta a vasárnapi mérkőzések vezetésére: Dulcisz—Gragyanszki: Boros, Zsak—Bezdáni S. E.: Ruzmann, Sv. Mileticsi s. k.—Csonoplyai S. K.: Hirsler, Kulai JSK.—Szubotica Radnicski: Sovlyanszki, Martonosi Borac S. K.—Gyalai Graniésár: Ivanov.

A Bezdáni S. E. utolsó bajnoki mérkőzését Szuboticián a Zsak csapata ellen. A vasárnapi mérkőzésre a B. S. E. nagy előkészületeket tesz, főleg azért, hogy megmutassa Szuboticián, hogy szebben és jobban tud játszani mint játszott hat héttel ezelőtt a Bácska ellen.

A Vsc Petrovácon. A Vsc vasárnap Petrovácon vendégszerepel és a Szlovácskival játszik barátságos mérkőzést. A VSC a napokban tartott ülésén reorganizálta csapatát és néhány kivénült krek helyett fiatal játékosokat állított a csapatba.

Szofia válogatott csapata Beogradban. Az F. C. 13 szofiai csapat tervezett beográdi mérkőzésének elmaradása után a Bsk vezetősége más bologar csapatot keresett és sikerült is Szofia válogatott csapatát két mérkőzésre lekötöni. A szofiai csapat szombat este a Jugoszlávia, vasárnap délután pedig a Bsk ellen játszik.

Büntetés a szubotica alszövetségben. A szubotica alszövetség fegyelmi tanácsa a szerda esti ülésén három hónapra eltiltotta a játéktól Dért, a Szand háttvédjét, mert az a bajnoki mérkőzésen sportszerűtlenül viselkedett.

Ping-pong Noviknezevácon. Vasárnap városközi ping-pong mérkőzés lesz Noviknezevácon. A Vel. Kikindai „Kulturbund“ válogatott ping-pong csapata játszik Knezevac legjobbjai ellen. Novi Knezevac a következő játékosokkal szerepel: Papp, Zelinka Zoltán, Vass Gábor és Kovács Zoltán. A versenyt amit a Gubás-féle vendéglő nagytermében tartanak meg igen nagy érdeklődés előzi meg.

Az angol főiskolai atléták Zágrebban. Augusztus 21-én Zágrebba érkezik a budapesti főiskolai világbajnokságokon résztvevő angol diák atléták teljes csapata és Zágrebban a legjobb jugoszláv atlétákkal megmérkőznek. A mérkőzést a Konkordia pályáján tartják meg 21-én este 9 órakor.

Felkórem a Napred vezetőségét és játékosait, hogy ma pénteken este minél nagyobb számban jelenjenek meg a Szabó vendéglőben levő egyetemi helyiségben. Still alelnök.

—o—

A Szlari és Novi Becsei között közlekedő MIROSLAV motoroshajó menetrendje:

Érvényes 1935. május 15-től

Menetidő 30 perc

Stari Becseiről indul: 5:15, 7:30, 9:35, 13:45 és 17:00 órákor
Novi Becsejről indul: 6:45, 9:15, 11:15, 16:15 és 19:40 órákor

A két Berse között közlekedő motoroshajó, amelynek jó összeköttetése van valamennyi vonattal, olcsó, gyors és kényelmes utazást biztosít Bánát középő részeiből Bácska középő részeibe és viszon!

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik fejtetetlen drága halottunk

Horváth Mihály
kőműves

temetése alkalmából részvételükkel, koszorú- és virágadományokkal mélyhatalmas fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek, emiatt mindenképp köszönetet. — Az engedélyt szentmiseidőzót szombaton augusztus 17-én reggel 1/8 órakor a belteri római káth. plébániatemplomban mutatják be az Urnak.
Noviszád, 1935. VIII. 16. **A gúnyzó család.**

Ha bármilyen komplikált ügyben

könyvszakértőre

van szüksége, ha perfect **könyvelő** akarja magát kiképeztetni, forduljon:

Borbély Lajos, könyvszakértőhöz
Noviszád, Teszla Nikola ulica 7. — Postafiók 75.

Apróhirdetések

Kereslet

Kaucióval és kerékpárral rendelkező kifizető azonnalra keresetlik. Brača Schwarz, drvara. 2472

Kiadó

Forgalma: helyen, jólmenő üzlethelyiség komplett berendezéssel, azonnalra kiadó. Mayer Máttyós, Bocsár. 2466

Eladó

Ház 2.000 dinár jövedelemmel, olesón eladó. — Érdeklődni: Szave Vukovicsa 19. 2441

Különítele

Tartós plüss minden nagyságban, valamint endji, aszur, gombáthuzás „Edisonnál”, Kralja Petra 27

Dr. HEISZLER szanatóriuma
SZUBOTICA, SZOKOLSKA UCA 9
felvesz szülőnőket
Nyolc napi teljes ellátás bármely szubotici specialista szülész közreműködésével, a vési költségével együtt összesen 1200 D.
FADALOMENYES SZÜLÉS 931

Sztaribecsej és Noviszád között
a leggyorsabban, legkellemebben és legolcsóbban

autóbuszon utazik!

Sztaribecsejről indul (az Imperial-szálló előtt) reggel 1/27. Noviszádról indul (a Buzaterről) d. u. 12.00 órakor. Közlekedik naponta, vasárnap és nagyobb ünnepek kivételével.

Modern fényképezési műterem

Esküvői képek
Gyermek képek
STUDIO-HERING — Apollo udvar

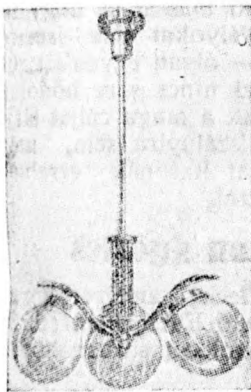
Hirdetéseket eredeti kiadóhivatali aron ottani munkatársunk veszi fel:
Kulán és környékén
Pleesz Pál, Kula

Hirdessen a Reggeli Ujságban!

ISMÉT FELSOROLJUK

ajándéksorsolásunk valamennyi tárgyát!

Részvétel díjtalan, gyűjtsön 100 szelvényt. (Második oldalon)

Egy drb. ábraserinti háromágu

MODERN CSILLÁR

sámpányer színű üvegolyókkal

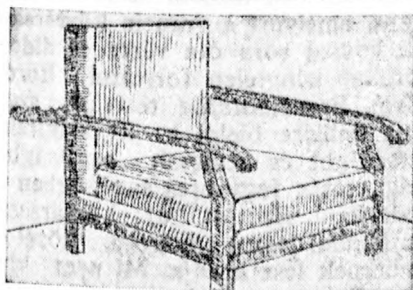
KRAUSZ NIKOLA

modern csillárok és asztali lámpák nagyválasztéku raktárából:
Noviszád, Jevrejszka ucca 18

Egy heti teljesen díjtalan tartózkodás (háromszori gazdag étkezéssel) az ábraserinti gyönyörűen berendezett, szép kilátású és egészséges hegyilevelezőjü

Turista nagyszállóban
a Fruska Góran

Egy darab ábraserinti, elsőrendű kivitelben készült

ÁGYFOTEL

Tóth és Slemender

kaucok, fotelek, otománok, madracok szakszerű készítőjéül
Noviszád, Kr. Alekszandra 9

10 darab egyenként 100 D. értékű

bevásárlási utalvány

DIMOVICS

lúszter- és gyarmatáru kereskedése

Noviszád

Futoski put II. — Kr. Alekszandra 3

Egy darab falikép

művészi reprodukció aranyozott blondel rámban, a nyerő választása szerint. — Körülbelül 52 x 130 centimét. nagyságban.

MARTINKO ANDRIJA

Noviszád, Futoska 22. szám alatti üveg, porcellán, háziartási és zománcdíszü üzletéből, dunan felszerelt rajtérből és speciális háziartási műhelyéből

Ötször egy-egy pár kiválomínőségű varrott-falpu divatcipő

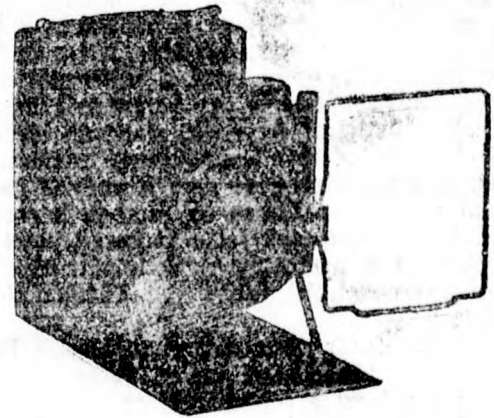
az elsőrendű cipőkben legnagyobb választékkal bíró

Alstina cipőüzletből

Noviszád, Kralja Petra 25
Varrott cipő 125- dinár.

Egy fényképezőgép

Kettős alaku, önműködő, csettentős

Felvételek 6x9 cm. tekercsfilmre és 9x12 cm lemezre vagy csomagfilmre, egy kamaráva eszközölhetők. — A kamara kinyitáskor mindig végtelen beállítású.

Barta i Drug

fényképezőgépek szaküzletéből, Noviszád, Dunavska 9

Egy modern, legújabb divatu »KIDD« rövid

női bunda

fekete színben

Farkas Sándor, Noviszád

Kralja Petra 11. szám alatt lévő nagy ezüst- és kékróka, valamint mindenfajtaú és nagyválasztéku szőrmeáru raktárából

Napoleon a hódító, a diktátor és a szerelmes férfi

Irtó: Tatár András

25

Nem szolgálhatok örömet egy emberrel, aki Európa legjobb taktikusának képzeli magát. Különben is az a véleményem, hogy egy rossz tábornok még mindig többet ér, mint két jó együtt. A háború is, mint a kormányzás: taktika kérdése... Ha önök úgy gondolják, hogy ezzel a széttagolással, amely nagyobb csapás egy vereségnél, használnak a hadjárat ügyének, alaposan tévednek és ezért a következményeket nemcsak elhárítom magamtól, de nem is vagyok hajlandó viselni!... Ebben az esetben kérem, hogy mentsenek fel a hadsereg vezetésétől, mert ilyen körülmények között amúgy sem használhatok többé a Köztársaságnak..."

Külön futár viszi a lemondólevelet Párisba — és lóhalálában külön futár hozza vissza a választ a főhadiszállásra.

A direktórium visszavonja Kellermann kinevezését, nem fogadja el Bonaparte lemondását, sőt mindenben szabad kezet biztosít neki...

Napoleon pedig május tizenötödikén bevonul Milánóba.

Az új hódító

Közvetlenül bevonulása előtt kihirdeteti a sereg előtt legszebb proklamációját egyikét:

„Katonák! Ti sebes áradatként rohanatok le az Apenninek ormairól. Ami utatokba került, lesújtottátok, megsemmisítettétek. Milánó a tiétek. Egész Lombardiában a Köztársaság zászlója lobog... A Po, a Ticino, az Adda egyetlen napig sem akadályozhatott utatokban... Sokat végeztetek. De vajjon nincs-e még sokkal több hátra?! Ne mondják rólunk: győzni tudunk, de képtelenek vagyunk a győzelmet gyümölcsöztetni... Rajta, induljunk már! Ütött a leszámolás órája. De maga a nép nem ellenességünk. Mi valamennyi nemzetnek barátja

vagyunk, főképp a Brutusok, Scipiók és azon nagy emberek ivadékainak, akiket mint eszményképeinket tisztelünk... Győzelmetek sikere a Capitolium helyreállítása, a küzdő hősök emlékoszlopainak megújítása lesz. Fel fogjátok ébreszteni az alvó Rómát álmából. Korszakot fogtok jelenteni az utókor szemében. Tiétek lesz az a dicsőség, hogy Európa e legszebb részének új alakot adtatok. A francia nép szabadon és becsületesebb fegyverekkel szerzi meg Európa békéjét, amely kárpótolni fog bennünket minden elszenvedett áldozatért. És ha majd hazatértek, polgártársaitok rátk mutatva fogják mondani a legnagyobb dicsőreget: ez is az olaszországi hadseregnél harcolt!"

Maga a bevonulás drámai körülmények, illetőleg jól kiszámított külsőségek között folyik le.

A városkapunál a ragyogó ornátusba öltözött érsekkel az élén a város előkelő családjaik és magasrangú tisztviselőinek színes és gazdag csoportja várakozik a hódítóra.

A ragyogó tavaszi napban hirtelen feltűnnek a francia hadsereg előőrsei. Az előkelőségek és a tömeg ámuló csodálkozással, furcsálkodva nézegetik őket: hogyan, ezek a poros, rongyos, kiéhezettek látszó emberek volnának azok, akik a gyönyörű és jól felszerelt osztrák hadsereget csaták sorában tönkrevették?... Az elképedés moraja zug végig a sokaságon, az emberek úgy szólván nem akarnak hinni a szemeknek.

De nem lehet kételkedni: az előőrsek mögött felbukkannak maguk a foglyul ejtett osztrák katonák, hosszú-hosszú véget érni nem akaró oszlopokban... Aztán megint a francia sereg derékhada tűnik elő, élén táncoló lovakon az aransujtásos egyenruhájú tollbokrétás kalapu tábornokok fényes csoportjával... Berthier... Augereau... Masséna... véres ütközetek hősei, akiknek homloka köré már babérkoszorút font a hírnév...

A tábornokok szemképrázta csoportjának közepén, egy jelentéktelennek látszó szürke ló hátán, egyszerű, disztelen uniformisban egy sovány, barna arcú, fiatal generális lovagol: Bonaparte tábornok, a fővezér.

A csoport odaér a várakozókhoz. Az öreg bíboros érsek előlép, hogy virágos nyelven, illőkép köszöntse a győztest, a kinek jóindulatától a város békéje és nyugalma függ. Mielőtt még beszédébe kezdhetne, a sovány kis tábornok fürgén leugrik lovaról és megáll vele szemben, jobbát jellegzetes mozdulattal kabátja gombja alá dugva.

Arcán semmi sem látszik a győző önteltségéből. Nyugodtan, szinte érzéketlenül hallgatja végig az üdvözlő beszédeket, amelyek csak nehezen akarnak véget érni. — Aztán megbiccinti a fejét és röviden, kimerően csak ennyit válaszol:

— Lombardia mindig számíthat Franciaország barátságára!

Azzal már fel is pattant lovára, int tábornokainak és a fényes menet tovarobog a városkapun át, amely mellett az egybegyűlt előkelőségek még sokáig nem bírnak magukhoz térni attól a döbbenetes hatástól, amelyet az acélkemény fiatal tábornok kegyesen odavetett néhány szava váltott ki belőlük.

Ez a néhány szó mindennél jobban megérteti velük és mindenki mással is, hogy itt egy határozott és akadályokat nem ismerő akarat van dolguk — olyan egyéniséggel, amelyre semmi hatással nincs sem hódolat, sem hizelgés, amely csak a maga célját látja és attól nem tágit hajszályira sem, még hogy ha ezt a hajszálat katonák ezreinek életével kell is megfizetni.

A boldogtalan győztes

Ez az első nagy lecke, amelyet Bonaparte tábornok az ámuló Európának ad. És ezt az első leckét nemsokára sorban követi majd a többi is...

A kis tábornok pedig csak annyi pihenőt ad magának, hogy megfürdik és átöltözik az érseki palotában, amely ideiglenes lakóhelyéül szolgál — aztán még ugyanaznap este máris nagy fogadóestélyt ad a milánóiak számára, hogy a délelőtt folyamán egy mondatban átnyújtott oktatást kissé jobban megértse velük.

Most már a díszes, aranycirádás tábornoki uniformis feszül rajta is, csakugy, mint vezérkarának tagjain. És az érseki palota nagytermének ezernyi gyertyája fényében a kemény arcú kis generális fesztelenül fordul a félkaréjban várakozó milánói urakhoz:

— Mindenekelőtt azt szeretném hangsúlyozni — mondja messzehallható hangon, — hogy mi nem mint győztesek állunk önökkel, legyőzöttekkel szemben, hanem mint felszabadítók és felszabadítottak... Mi igenis a szabadságot hozzuk önöknek, azt a szabadságot, amelyért a francia köztársaság esztendőök hosszú sora óta véres és áldozatos háborukat kénytelen folytatni Európa elnyomóival. Franciaország testvéri szeretettel fogja keblére ölelni az itt alakítandó új köztársaságot és nemcsak barátságban, de szükség esetén fegyveres segítségben is fogja részesíteni. Ez az új köztársaság, amelynek Milánó lesz a fővárosa, közel ötmillió embernek lesz hazája. Mi nem kívánunk önöktől egyebet, mint azt, hogy vegyék át tőlünk a Forradalom nagy eszméit, a Szabadságot, Egyenlőséget és Testvériséget, vegyék át törvényeinket és azokat alkalmazták az önök életviszonyaihoz... Ez csak javára és boldogulására szolgálhat népüknek és ezért cserébe megnyerhetik Franciaország barátságát és védelmét mindenki-vel szemben. Ha a Habsburgoknak még egyszer eszükbe jutna Lombardiát megtámadni, esküvel fogadom, hogy az önök oldalán leszek és nem fogom önöket soha cserben hagyni!...